

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Γ 6 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 28 Ιουνίου 2024, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Δώρου αρ. 7-9 γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ»), μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοδοκάτου

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Δημήτριος Χανής

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης),
Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης).

Το Μέλος Βασιλική Σκαρτσούνη, απουσίασε αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτριες: Χριστίνα Καξίρη, Νομικός, Προϊσταμένη Τμήματος Γνωμοδοτήσεων και Ελένη Γούναρη, Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν, οι εισηγήτριες, ενώ παρενέβησαν, μέσω τηλεδιάσκεψης, δύο εκπρόσωποι της ΕΥΑΘ ΑΕ, προς παροχή διευκρινίσεων. Οι ανωτέρω αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Επιτροπής.

ΘΕΜΑ: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σε σχέδιο Κανονισμού για τις διαδικασίες Ανάθεσης Συμβάσεων Έργων, Μελετών και Παροχής Τεχνικών και λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας άνω των ορίων, της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ ΑΕ).

Με το αρ. πρωτ. 9975/21.05.2024 έγγραφο του Διευθυντή Στρατηγικού Σχεδιασμού Έργων και Ανάπτυξης της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (εφεξής ΕΥΑΘ) (αρ. πρωτ. εισερχ. 5593/30.05.2024), διαβιβάστηκε στην Αρχή, για τη διατύπωση σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν.4412/2016, σχέδιο Κανονισμού για τις διαδικασίες Ανάθεσης Δημόσιων Συμβάσεων Έργων, Μελετών και Παροχής Τεχνικών και λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας άνω των ορίων του άρθρου 235 «Κατώτατα όρια (άρθρο 15 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)», του ιδίου ως άνω νόμου, όπως εκάστοτε ισχύουν. Το εν λόγω σχέδιο υποβάλλεται σε συνέχεια συναντήσεων εργασίας και τηλεδιασκέψεων μεταξύ της ΕΥΑΘ και υπηρεσιακών παραγόντων της Αρχής, στις οποίες συζητήθηκαν και διευκρινίστηκαν ζητήματα επί του αρχικού σχεδίου Κανονισμού, καθώς και προτεινόμενες προσθήκες και βελτιώσεις¹.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν οι εισηγήτριες, επίσης δε κλήθηκαν και παρέστησαν, μέσω τηλεδιάσκεψης, προς παροχή διευκρινίσεων, ο Διευθυντής Στρατηγικού Σχεδιασμού Έργων και Ανάπτυξης της ΕΥΑΘ και ένας από τους εισηγητές του σχεδίου (νομικός), οι οποίοι αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Το σχέδιο Κανονισμού ερείδεται στις διατάξεις του άρθρου 222 παρ. 7 του ν. 4412/2016², σύμφωνα με το οποίο η ΕΥΑΘ, με την ιδιότητά της ως εταιρείας του Κεφαλαίου Β του ν. 3429/2005 (βλ. Ενότητα IV.

¹ Στις 25.05.2023 απεστάλησαν και συνοπτικές παρατηρήσεις εκ μέρους της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων της Αρχής.

² Σε εφαρμογή της εν λόγω διάταξης έχει συνταχθεί και έτερος Κανονισμός της ΕΥΑΘ ΑΕ, με τον οποίο ρυθμίζονται οι διαδικασίες ανάθεσης έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών που διενεργεί η Εταιρεία, για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 230 του ν. 4412/2016, εφόσον το οικονομικό αντικείμενό τους, όπως προσδιορίζεται δυνάμει του άρθρου 236 του ιδίου νόμου, υπολείπεται των κατώτατων ορίων της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, όπως εκάστοτε ισχύουν. Επιπλέον, ήδη έχει εκδοθεί η αριθμ. Γ4/2024 Γνώμη της Αρχής επί σχεδίου Κανονισμού «εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων έργων,

Α), δεν εφαρμόζει μία σειρά διατάξεων του ν. 4412/2016. Ο Κανονισμός, όπως διαβιβάστηκε στην Αρχή, παρατίθεται στο συνημμένο στην παρούσα Παράρτημα Ι.

II. Νομικό πλαίσιο -Συναφείς Διατάξεις

1. Ο ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών», όπως ισχύει και ιδίως το ΒΙΒΛΙΟ ΙΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΈΡΓΩΝ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΩΗΝ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΟΜΕΩΝ (ΟΔΗΓΙΑ 2014/25/ΕΕ).
2. Ο ν. 2651/1998 (Α'248) «Ρυθμίσεις θεμάτων της χρηματιστηριακής αγοράς, συγχώνευση Οργανισμού Ύδρευσης Θεσσαλονίκης (Ο.Υ.Θ.) και Οργανισμού Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Θ.) και άλλες διατάξεις» και ιδίως το άρθρο 20 αυτού.
3. Το άρθρο 64 «Μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας στο Ελληνικό Δημόσιο», του ν. 5045/2023 (Α/136).
4. Ο ν. 3429/2005 (Α'314) και ιδίως το άρθρο 1 παρ. 5 και το ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΕ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΙΣΗΓΜΕΝΕΣ ΣΕ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

III. Αρμοδιότητα ΕΑΔΗΣΥ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' α' εδάφιο του ν.4412/2016. «[...] γγ) Οι λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και οι κανονισμοί άλλων δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας των κατά περίπτωση αρμόδιων ελεγκτικών διοικητικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, κατά το μέρος που οι εν λόγω πράξεις και κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής».

Εν προκειμένω, σύμφωνα με το προοίμιο του Κανονισμού, η ΕΥΑΘ υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005, λόγω της εισαγωγής των μετοχών της στο ΧΑΑ, των ιδιοκτησιακών χαρακτηριστικών και του σκοπού της και ως εκ τούτου και στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 222 παρ. 7 του Βιβλίου ΙΙ του ν. 4412/2016.

Επισημαίνεται, ότι με το άρθρο 64 του ν. 5045/2023 (Α/136) μεταβιβάστηκαν οι μετοχές της ΕΥΑΘ ΑΕ, από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας στο Ελληνικό Δημόσιο. Μετά τη μεταβίβαση τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου ως μετόχου ασκούνται από κοινού από τους Υπουργούς Οικονομικών, Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας Θράκης) και Περιβάλλοντος και Ενέργειας³.

Επομένως, δεδομένου ότι το σχέδιο Κανονισμού περιλαμβάνει κανόνες ανάθεσης συμβάσεων, αναθέτοντος φορέα⁴ και συγκεκριμένα δημόσιας επιχείρησης υπό μορφή ανώνυμης εταιρείας⁵ που

μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών εκτιμώμενης αξίας ανεξαρτήτως ποσού».

³ Βλ. και ΣτΕ Ολ 191/2022.

⁴ Άρθρο 224 Αναθέτοντες φορείς (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) αναθέτοντες φορείς είναι εκείνοι οι οποίοι:

ασκεί μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234 του ν. 4412/2016 (Βιβλίο ΙΙ), καθόσον δραστηριοποιείται στη λειτουργία σταθερού δικτύου με στόχο να παρέχει στο κοινό υπηρεσίες στον τομέα της διανομής πόσιμου ύδατος (βλ. άρθρο 230), συντρέχει αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

IV. Επί του πεδίου εφαρμογής και του περιεχομένου του υπό εξέταση σχεδίου Κανονισμού

A. Ως προς το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού

Το προτεινόμενο σχέδιο Κανονισμού περιέχει διατάξεις που αφορούν στην ανάθεση συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες προορίζονται για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 230 του ν. 4412/2016, εκτιμώμενης αξίας άνω των ορίων του άρθρου 235 ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 227 παρ. 7, η ΕΥΑΘ δεν εφαρμόζει τις διατάξεις που ρητά μνημονεύονται σε αυτό⁶, και συγκεκριμένα των άρθρων: 279 [Κανόνες για τη διενέργεια προκαταρκτικών διαβουλεύσεων της αγοράς], 281 [Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης], 302 [Εγγυήσεις - Εξουσιοδοτική διάταξη], 315 έως 317 [Ειδικοί κανόνες διεξαγωγής διαδικασίας,

α) είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, οι οποίες ασκούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234·

β) αν δεν είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, ασκούν, μεταξύ των δραστηριοτήτων τους, κάποια από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234 ή συνδυασμό τέτοιων δραστηριοτήτων και λειτουργούν επί τη βάση ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων τα οποία εκχωρεί αρμόδια αρχή της Ελλάδας.

2. Ως «δημόσια επιχείρηση» νοείται κάθε επιχείρηση στην οποία οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ασκούν, άμεσα ή έμμεσα, δεσπόζουσα επιρροή λόγω κυριότητας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που τη διέπουν. Η δεσπόζουσα επιρροή εκ μέρους των αναθετουσών αρχών τεκμαίρεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω αρχές, άμεσα ή έμμεσα:

α) κατέχουν την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της επιχείρησης ή

β) ελέγχουν την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τις μετοχές που εκδίδει η επιχείρηση ή

γ) μπορούν να διορίζουν περισσότερα από τα μισά μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, «ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα» νοούνται τα δικαιώματα που εκχωρούνται από αρμόδια αρχή της Ελλάδας μέσω οιασδήποτε διάταξης νόμου ή διοικητικής πράξης που έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζει την άσκηση των δραστηριοτήτων οι οποίες ορίζονται στα άρθρα 228 έως 234 σε έναν ή περισσότερους φορείς, και η οποία επηρεάζει ουσιωδώς την ικανότητα άλλων φορέων να ασκούν τέτοιου είδους δραστηριότητα.

Τα δικαιώματα που έχουν εκχωρηθεί μέσω διαδικασίας στην οποία έχει διασφαλιστεί επαρκής δημοσιότητα και στην περίπτωση που η εκχώρηση των εν λόγω δικαιωμάτων βασίστηκε σε αντικειμενικά κριτήρια δεν συνιστούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου.

Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν:

α) διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, σύμφωνα με το Βιβλίο Ι (άρθρα 3 έως 221), το ν. 3978/2011, τις διατάξεις με τις οποίες εναρμονίζεται η νομοθεσία στην Οδηγία 2014/23/ΕΕ ή το παρόν Βιβλίο (άρθρα 222 έως 338)·

β) διαδικασίες, σύμφωνα με άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ του Προσαρτήματος Β', οι οποίες διασφαλίζουν ικανοποιητική εκ των προτέρων διαφάνεια για τη χορήγηση αδειών με βάση αντικειμενικά κριτήρια.

⁵ Ο.π. Ολ ΣτΕ 191/2022 σκ. 37

⁶ Αναλυτικά για τους εφαρμοστέους κανόνες βλ. Κ.Ο. 26 της Αρχής «Πεδίο Εφαρμογής & Ειδικά Ζητήματα Βιβλίου ΙΙ Ν. 4412/2016» ΑΔΑ ΩΣΨ10ΞΤΒ-ΚΦΦ.

Κατακύρωση – Σύναψη σύμβασης, Ματαίωση διαδικασίας], 326 έως 333 [ΕΝΟΤΗΤΑ 3-ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ, Επιλογή των διαδικασιών, Συμβάσεις ήσσονος αξίας, Απευθείας ανάθεση, Συμβάσεις ενεργειών τεχνικής βοήθειας - Εξουσιοδοτική διάταξη, Έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης, Προθεσμίες διαδικασιών σύναψης συμβάσεων κάτω των ορίων, Προκήρυξη σύμβασης κάτω των ορίων, Προσκήσεις προς υποψηφίους κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων κάτω των ορίων], καθώς και των παρ. 4,5 και 6 του άρθρου 1 [άρθρα 134 έως 181 για την εκτέλεση συμβάσεων έργων, άρθρα 182 έως 199 για την εκτέλεση συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, άρθρα 200 έως 220 για την εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών].

Εν προκειμένω, στο άρθρο 1 του σχεδίου Κανονισμού «Πεδίο εφαρμογής και αντικείμενο του Κανονισμού – Αρχές που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων», ορίζεται ότι «Με τον παρόντα Κανονισμό ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν τις προκαταρκτικές διαβουλεύσεις της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. με την αγορά (άρθρο 279 ν. 4412/2016), το περιεχόμενο των εγγράφων της σύμβασης (άρθρο 281 ν. 4412/2016), τις εγγυήσεις (άρθρο 302 ν. 4412/2016), τους κανόνες διεξαγωγής της διαγωνιστικής διαδικασίας (άρθρο 315 και άρθρα 92-100, 102-104 ν. 4412/2016), την κατακύρωση και σύναψη της σύμβασης (άρθρο 316 ν. 4412/2016) και τη ματαίωση της διαδικασίας (άρθρο 317 ν. 4412/2016)».

Επισημαίνεται, ότι όπου, στον υπό εξέταση Κανονισμό, γίνεται αναφορά σε συμβάσεις μελετών νοούνται και οι συμβάσεις παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, εκτός εάν ορίζεται ειδικότερα στην εκάστοτε διάταξη.

Β. Οριζόντιες επισημάνσεις επί του εφαρμοστέου νομικού πλαισίου

Καταρχάς η υποχρεωτικότητα της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, ως παράγωγου δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν εξαντλείται στις διατάξεις της, όπως ενσωματώθηκαν με τον ν. 4412/2016, αλλά επεκτείνεται και στα κρίσιμα βασικά μέτρα εφαρμογής που επέλεξε ο εθνικός νομοθέτης, εκείνα, δηλαδή, που κρίνονται απολύτως αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου, από τον ενωσιακό νομοθέτη, αποτελέσματος. Κατά συνέπεια, οι επιτρεπόμενες αποκλίσεις από την εθνική νομοθεσία νοούνται ως περιοριζόμενες σε επιλογές του εθνικού νομοθέτη που δεν αφορούν σε κρίσιμα μέτρα εφαρμογής της Οδηγίας και ελέγχονται κατά περίπτωση υπό το φως των ανωτέρω σκέψεων.

Επομένως, οι προβλεπόμενες παρεκκλίσεις από την κείμενη νομοθεσία, με την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου, νοούνται ως περιοριζόμενες σε επιλογές του εθνικού νομοθέτη που δεν αφορούν σε κρίσιμα και υποχρεωτικά μέτρα εφαρμογής της Οδηγίας, όπως αυτά ενσωματώθηκαν με τον ν. 4412/2016 ή σε στρατηγικές επιλογές του (πρβλ. Γνώμη Γ1/2023 της Αρχής)⁷.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, «Για να διασφαλιστεί το άνοιγμα στον ανταγωνισμό των προμηθειών φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, ..., είναι σκόπιμο να θεσπισθούν διατάξεις για τον συντονισμό των διαδικασιών όσον αφορά συμβάσεις που υπερβαίνουν μια συγκεκριμένη αξία. Ο συντονισμός είναι απαραίτητος για να εξασφαλιστεί η εφαρμογή των αρχών της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ιδίως της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, της ελευθερίας εγκατάστασης και της

⁷ Πρβλ. την ΣΕ 1552/2023 Απόφαση (σκ. 4).

ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθώς και των αρχών που απορρέουν από αυτές, όπως η αρχή της ίσης μεταχείρισης⁸, η αρχή της αποφυγής των διακρίσεων, η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, η αρχή της αναλογικότητας και η αρχή της διαφάνειας. Λόγω της φύσεως των τομέων που καλύπτει, ο συντονισμός των διαδικασιών για τις προμήθειες σε επίπεδο Ένωσης θα πρέπει, διασφαλίζοντας την εφαρμογή των εν λόγω αρχών, να θέσει ένα πλαίσιο θεμελιών εμπορικών πρακτικών και να επιτρέπει τη μέγιστη δυνατή ευελιξία».

Επομένως, αν και ρητά προβλέπεται η μέγιστη δυνατή ευελιξία για τους αναθέτοντες φορείς, δεν πρέπει να παραγνωρίζονται οι θεμελιώδεις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης διακρίσεων και της διαφάνειας που παγίως διέπουν την ανάθεση (δημοσίων) συμβάσεων. Ως εκ τούτου, οι επιλεγείσες αποκλίνουσες πρακτικές πρέπει να τελούν σε αρμονία με τις ανωτέρω βασικές αρχές. Παράλληλα, πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι παρεχόμενες εκ μέρους της ΕΥΑΘ υπηρεσίες, οι οποίες συνίστανται στην ύδρευση και αποχέτευση που είναι αναγκαίες για την υγιεινή διαβίωση και, ιδίως, στην παροχή του πόσιμου ύδατος, φυσικού αγαθού απαραίτητου για την επιβίωση που καθίσταται σπανιότερο συν τω χρόνω. (πρβλ. ΣτΕ Ολ 1906/2014).

Ειδικότερα, όπως κρίθηκε με την αρ.191/2022 απόφαση της Ολομέλειας του Σ.τ.Ε., «Κατά το Σύνταγμα [άρθρα 5 παρ. 5 και 21 παρ. 3], η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στον πληθυσμό της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης δεν συνιστά δραστηριότητα αναπόσπαστη από τον πυρήνα της κρατικής εξουσίας και, συνεπώς, δύναται να ανατίθεται σε δημόσια επιχείρηση υπό μορφή ανώνυμης εταιρείας, όπως η ΕΥΑΘ ΑΕ. Υπό τις παρούσες, όμως, συνθήκες, ήτοι υπό συνθήκες παροχής των υπηρεσιών αυτών μονοπωλιακώς, από δίκτυα που είναι μοναδικά στην περιοχή και την ευθύνη των οποίων έχει η ΕΥΑΘ ΑΕ, ως ο παρέχων τις υπηρεσίες αυτές δυνάμει σύμβασης παραχώρησης φορέας, είναι συνταγματικώς επιβεβλημένος ο έλεγχος της ΕΥΑΘ ΑΕ από το Ελληνικό Δημόσιο, όχι απλώς με την άσκηση εποπτείας επ' αυτής, αλλά και δια του μετοχικού της κεφαλαίου. Καθόσον, μόνον εάν το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί κατ' ουσίαν την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της δημόσιας αυτής επιχείρησης, η οποία παρέχει, υπό τις ανωτέρω συνθήκες, υπηρεσίες κοινής ωφέλειας απολύτως ζωτικής σημασίας για τον πληθυσμό της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης, εξασφαλίζονται τόσο τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα του Δημοσίου επί της ΕΥΑΘ ΑΕ, όσο και η εκλογή της πλειοψηφίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης από το κατέχον την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της Δημόσιο. Δια της κατοχής από το Δημόσιο της πλειοψηφίας του μετοχικού κεφαλαίου της δημόσιας επιχείρησης ΕΥΑΘ ΑΕ, τεκμαίρεται, κατ' αρχήν, ότι διασφαλίζεται η διαχείρισή της σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Σύνταγμα ως προς την παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας (πρβλ. ΣτΕ 1906/2014 Ολομ). Όπως συνάγεται περαιτέρω από τις ίδιες συνταγματικές διατάξεις, ανεξαρτήτως εάν η συμμετοχή του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΥΑΘ δύναται να είναι και έμμεση, δια της παρεμβολής άλλου νομικού προσώπου, πάντως το Δημόσιο, με την κατοχή του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΥΑΘ ΑΕ και την διαχείριση της δημόσιας αυτής επιχείρησης, δεν επιτρέπεται να επιδιώκει, προεχόντως ή παραλλήλως, οικονομικούς ή άλλους σκοπούς, έστω και υπαγορευόμενους από το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον, όταν οι σκοποί

⁸ Σχετικά με την αρχή της ίσης μεταχείρισης των προσφερόντων, αντικείμενο της οποίας είναι η προώθηση της ανάπτυξης υγιούς και αποτελεσματικού ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων που μετέχουν σε διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33 και της 11ης Μαΐου 2017 C-131/16, Archus sp. z o.o. σκ. 25.

αυτοί ανταγωνίζονται ή θέτουν σε κίνδυνο την αξιόλογη αδιάλειπτη και υψηλής ποιότητας παροχή των, ζωτικής σημασίας για το κοινωνικό σύνολο, ως άνω υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης».

Δεδομένου δε ότι κατά πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, κατά την ερμηνεία διάταξης του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον η γραμματική διατύπωση αυτής, αλλά και οι σκοποί που επιδιώκονται με την οικεία ρύθμιση, καθώς και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται (πρβλ. απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 2019, *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato C-515/18*, EU:C:2019:893, σκέψη 23], για την έκδοση της παρούσας λαμβάνονται υπόψη τα προεκτεθέντα, παρά τα αντιθέτως αναφερόμενα στο Προοίμιο του σχεδίου Κανονισμού (περί ανταγωνιστικότητας), ενόψει του μονοπωλιακού χαρακτήρα των απολύτως ζωτικής σημασίας, εκ μέρους της ΕΥΑΘ, παρεχόμενων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και της απουσίας ανταγωνισμού στον χωρικό τομέα που δραστηριοποιείται.

Κατά την ειδική γνώμη του μέλους Χρυσάνθης Ζαράρη, σε συνέχεια της απόφασης του ΣτΕ με αρ. 191/2022, πέραν των παραπάνω, η διάταξη του άρθρου 222 παρ. 7 του ν. 4412/2016, η οποία, κατόπιν τροποποίησής της με την παρ.29 του άρθρου 43 του ν.4605/2019, (Α 52), περιλαμβάνει συλλήβδην το σύνολο των δημοσίων επιχειρήσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005, και όχι μόνο τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας, ως αρχικώς είχε υιοθετηθεί λόγω του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιούνται, εάν δεν στερείται πλέον δικαιολογητικής βάσης για τις παρεχόμενες εκ μέρους, εν προκειμένω, της ΕΥΑΘ ΑΕ, μονοπωλιακά παρεχόμενες υπηρεσίες του αρ.230 του ν. 4412/2016, τουλάχιστον χρήζει επανεξέτασης.

Γ. Γενικές παρατηρήσεις επί των ρυθμίσεων

Ο έλεγχος των ρυθμίσεων του προτεινόμενου Κανονισμού αποσκοπεί, καταρχήν, στον εντοπισμό τυχόν διαφορών των προτεινόμενων διατάξεων με αυτές της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, όπως ενσωματώθηκαν στην εθνική νομοθεσία (Βιβλίο ΙΙ ν. 4412/2016), και σε κάθε περίπτωση στη δημιουργία ενός συνεκτικού νομικού πλαισίου για τις συμβάσεις της ΕΥΑΘ, συμβατού με τις γενικές αρχές που παγίως διέπουν την ανάθεση των (δημοσίων) συμβάσεων και με σαφείς κανόνες οι οποίοι δεν θα δυσχεραίνουν την εφαρμογή και τον έλεγχό τους.

Επισημαίνεται, ότι οι ως άνω αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης επιτάσσουν να καθορίζονται σαφώς εκ των προτέρων και να δημοσιοποιούνται οι όροι ανάθεσης και εκτέλεσης της σύμβασης, ώστε οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να γνωρίζουν επακριβώς τις απαιτήσεις της διαδικασίας και να διαμορφώνουν αναλόγως την προσφορά τους βάσει της οποίας θα εκτελεστεί η σύμβαση, εφόσον αναδειχθούν ανάδοχοι. Το περιεχόμενο δε του Κανονισμού απευθύνεται και στα στελέχη του αναθέτοντος φορέα και ιδίως: (α) στους συντάκτες των εγγράφων της σύμβασης και των συμβατικών τευχών, προκειμένου κατά τη διαμόρφωσή τους και την εξειδίκευση των ειδικών όρων κάθε σύμβασης, να λαμβάνουν υπόψη τους εφαρμοστέους κανόνες και αρχές και (β) στα μέλη των συλλογικών οργάνων που επιλαμβάνονται καθηκόντων αξιολόγησης προσφορών-αιτήσεων συμμετοχής και παραλαβής-παρακολούθησης των συμβάσεων της ΕΥΑΘ.

Κατά συνέπεια, είναι σκόπιμη καταρχήν η γνήσια παραπομπή στις διατάξεις του ν. 4412/2016, με την έννοια ότι κάθε παραπομπή του παρόντος Κανονισμού στις διατάξεις του οικείου νόμου να θεωρείται

ως παραπομπή στους κανόνες, όπως τροποποιούνται κάθε φορά και ισχύουν κατά τον χρόνο έναρξης της εκάστοτε διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

Επιπλέον, η δυνατότητα παρέκκλισης, δυνάμει της διάταξης της παρ. 7 του άρ. 222 του ν. 4412/2016, συνεπάγεται ότι θεσπίζονται αντίστοιχοι-εναλλακτικοί κανόνες με την έγκριση του οικείου Κανονισμού, και, ως εκ τούτου, δεν είναι ορθό να υιοθετούνται παρεκκλίσεις το πρώτον με τα έγγραφα της σύμβασης.

Δ. Αναλυτικά ως προς το περιεχόμενο του υπό εξέταση σχεδίου Κανονισμού

Ως προς τα επιμέρους άρθρα του υπό εξέταση Κανονισμού παρατηρούνται τα εξής:

(α) Άρθρο 1 Πεδίο εφαρμογής:

Εφόσον στην κείμενη νομοθεσία (άρθρο 222 παρ. 7), αναφέρονται ρητά οι κανόνες εθνικού ενδιαφέροντος που η ΕΥΑΘ, ως δημόσια επιχείρηση του κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005, δεν εφαρμόζει, προκύπτει ότι το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού πρέπει να περιορίζεται στα ζητήματα που τα άρθρα αυτά (άρθρα 279, 281, 302, 315 έως 317) ρυθμίζουν. Επομένως, για την άρση τυχόν παρερμηνείας είναι σκόπιμο, στην παρ. 1 του άρθρου αυτού, στην τελευταία φράση, να προστεθεί ρητή αναφορά στο άρθρο 222 παρ. 7, καθώς και στις εθνικές διατάξεις που η ΕΥΑΘ υποχρεούται να εφαρμόσει. Ενδεικτικά, η φράση «και συγκεκριμένα για όσα ζητήματα δεν ρυθμίζονται ευθέως στην Οδηγία 2014/25/ΕΕ και στις εθνικές διατάξεις που την ενσωματώνουν» μπορεί να αντικατασταθεί με τη φράση «και συγκεκριμένα για όσα ζητήματα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 7 του άρθρου 222 Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) του ν. 4412/2016». Επιπλέον, στην παρ. 2, προτείνεται η απαλοιφή της αναφοράς στο άρθρο 279 του νόμου, δεδομένου ότι, όπως σαφώς προκύπτει από το άρθρο 2 του σχεδίου Κανονισμού, το άρθρο 279 «Κανόνες για τη διενέργεια προκαταρκτικών διαβουλεύσεων της αγοράς», εφαρμόζεται όπως ισχύει. Το ίδιο ισχύει και για τα άρθρα 316 Κατακύρωση – Σύναψη σύμβασης (βλ. άρθρο 12 Κανονισμού) και 317 Ματαίωση διαδικασίας (βλ. άρθρο 12 Κανονισμού). Επίσης, προτείνεται η γενική παραπομπή στους κανόνες του ν. 4412/2016 (και όχι μόνο στο Βιβλίο ΙΙ), ώστε να καλύπτει και ζητήματα για τα οποία δεν θεσπίζονται εναλλακτικοί κανόνες με τον Κανονισμό, όπως, για παράδειγμα, αυτά των άρθρων: 44 Τεχνική επάρκεια αναθετουσών αρχών στις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών, 49 Επάρκεια προϋπολογισμού, ωριμότητα, μελέτες, 51 περί συμβάσεων μελετών για τον προσδιορισμό τεχνικής λύσης και 52 περί σκοπιμότητας σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών⁹.

(β) Τα άρθρα του Κανονισμού που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 7 του άρθρου 222 και επαναλαμβάνουν κανόνες που προβλέπονται στην κείμενη –υποχρεωτική για την ΕΥΑΘ– νομοθεσία προτείνεται να απαλειφθούν, δεδομένου ότι η αποσπασματική αναφορά μπορεί να δημιουργήσει σύγχυση στους εφαρμοστές του Κανονισμού. Άλλωστε, η γενική παραπομπή στους κανόνες του ν. 4412/2016, αρκεί.

⁹ Πρβλ. άρθρο 222 παρ. 7, σε συνδυασμό με άρθρο 315 παρ. 2 το οποίο συναρτά την εφαρμογή των άρθρων αυτών με τη φύση του αναθέτοντος φορέα ως αναθέτουσας αρχής (βλ. παραπάνω υποσημ. 4).

(γ) Ως προς τα άρθρα για τα οποία η ΕΥΑΘ έχει δικαίωμα παρέκκλισης, δυνάμει της παρ. 7 του άρθρου 222.

Στην πλειοψηφία των άρθρων αυτών, η ΕΥΑΘ εναρμονίζεται με το περιεχόμενο των άρθρων του νόμου, με συγκεκριμένες διαφοροποιήσεις, όπως αναφέρονται κατωτέρω:

(Άρθρο 2 – Κανόνες για τη διενέργεια προκαταρκτικών διαβουλεύσεων της αγοράς [άρθρο 279 ν.4412]: αναφέρει ότι οι προκαταρκτικές διαβουλεύσεις της ΕΥΑΘ Α.Ε. με την αγορά διεξάγονται σύμφωνα με το άρθρο 279 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

Άρθρο 3 – Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης [άρθρο 281 ν.4412]. Από το άρθρο αυτό (παρ. 2 περ. κα΄) προκύπτει ότι για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και του τιμολογίου δημοπράτησης έργου εφαρμόζεται το εγκεκριμένο Νέο Ενιαίο Τιμολόγιο Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΝΕΤΥΑ) της ΕΥΑΘ ΑΕ, το οποίο ως προς τις εργασίες που δεν περιλαμβάνονται σε αυτό παραπέμπει στα Αναλυτικά και Περιγραφικά Τιμολόγια του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ενώ για την προεκτίμηση της αμοιβής μελετών (παρ. 2 περ. κγ΄) θα ισχύει ο εγκεκριμένος Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών και Τεχνικών Επιστημονικών Υπηρεσιών της ΕΥΑΘ Α.Ε. και έως την έκδοσή αυτού ο εγκεκριμένος Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών και παροχής Τεχνικών και λοιπών συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Υπενθυμίζεται, ότι δυνάμει της παρ. 7 του άρθρου 222 η ΕΥΑΘ δεν εφαρμόζει το άρθρο 315 *Ειδικοί κανόνες διεξαγωγής διαδικασίας*.

Η βασική του διαφοροποίηση έγκειται στο γεγονός ότι για κάθε διαδικασία σύναψης έργου (πχ με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, με αξιολόγηση μελέτης), ζητά περαιτέρω στοιχεία-έγγραφα, όπως για παράδειγμα τον προσδιορισμό τεχνολογικών χαρακτηριστικών και προδιαγραφών επιμέρους στοιχείων του έργου. Σκόπιμο θα ήταν να εξεταστεί το ενδεχόμενο οι ουσιαστικοί κανόνες σχετικά με τον τρόπο υποβολής προσφοράς για τις συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης (βλ. παρ. 2 περ. κβ΄) να συμπεριληφθούν σε διακριτό άρθρο (για παράδειγμα στο άρθρο 9 που ρυθμίζεται το σύστημα μελέτη-κατασκευή). Επίσης, διαφοροποιείται το ποσοστό των απρόβλεπτων δαπανών για τις συμβάσεις έργων άνω των ορίων [15% σε σχέση με το 9% που προβλέπεται στην περ. (β) της παρ. 3 του άρθρου 156].

Τέλος, υπενθυμίζεται ότι η ΕΥΑΘ δεσμεύεται από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο περί υποχρεωτικής ηλεκτρονικής τιμολόγησης¹⁰, γεγονός που πρέπει να ληφθεί υπόψη και για τον σκοπό της σύνταξης των εγγράφων της σύμβασης.

Άρθρο 4 - Εγγυήσεις [α 302 ν.4412]. (i) Εγγύηση συμμετοχής: Η κύρια διαφοροποίηση από το αντίστοιχο άρθρο του ν. 4412 (άρθρο 302 παρ. 1) έγκειται στο ότι η ΕΥΑΘ μπορεί να μην απαιτεί εγγύηση συμμετοχής μόνο για τη διαδικασία σύναψης συμφωνίας-πλαίσιο και τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης. Αντίθετα, ο ν. 4412/2016 δεν απαιτεί την προσκόμιση

¹⁰ Βλ. αριθ. 52445 ΕΞ2023/4-4-2023 Κ.Υ.Α., με θέμα: «Υποχρέωση υποβολής ηλεκτρονικών τιμολογίων από τους οικονομικούς φορείς», (Β΄/2385/12-4-2023 (Α.Δ.Α.:97Κ8Η-ΖΗ5), με διορθ. σφαλ. στο Β.3061/9-5-2023) και συγκεκριμένα στο άρθρο 1 παρ. 1, όπου ορίζεται ότι « 1. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να επεξεργάζονται ηλεκτρονικά τιμολόγια και οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά τιμολόγια που είναι σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων».

στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης μέσω δυναμικού συστήματος αγοράς και την επιλογή από κατάλογο. Στο σημείο αυτό δεν είναι σαφές εάν πρόθεση της ΕΥΑΘ είναι να δεσμευτεί ότι θα ζητά εγγύηση συμμετοχής σε κάθε εκτελεστική σύμβαση σε εφαρμογή ΔΣΑ.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι με βάση το άρθρο 269Α του νόμου (το οποίο δεν περιλαμβάνεται στα άρθρα που δεν εφαρμόζονται δυνάμει του άρθρου 222 παρ.7), η δυνατότητα ή μη αναθέτοντος φορέα να μην ζητά εγγύηση, συναρτάται με τον λόγο προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

(ii) «εγγύηση προσθέτου χρόνου εγγύησης»: δεν γίνεται αναφορά στην απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, ο οποίος εξουσιοδοτείται βάσει νόμου για τις συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών να καθορίζει όριο ποσοστού έκπτωσης, πάνω από το οποίο ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίζει, επιπλέον της προβλεπόμενης εγγύησης καλής εκτέλεσης, πρόσθετη εγγύηση, κλιμακωτά αυξανόμενη βάσει του ποσοστού έκπτωσης,

(iii) «εγγύηση καλής εκτέλεσης» δεν αναφέρεται η δυνατότητα αντικατάστασης των κρατήσεων επί των πληρωμών του αναδόχου με εγγυητική επιστολή. Στην περίπτωση εκτέλεσης συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, πέραν των αναφορών σε μερική αποδέσμευση της εγγύησης καλής εκτέλεσης αναλόγως της αξίας των εργασιών του περαιωθέντος και εγκριθέντος σταδίου, αναγράφεται ότι το σύνολο των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης επιστρέφεται χωρίς καθυστέρηση αμέσως μετά την παραλαβή της σύμβασης και την έγκριση του τελευταίου λογαριασμού. Η τελευταία αυτή πρόβλεψη ενδέχεται να δημιουργήσει σύγχυση, καθόσον έρχεται σε αντίθεση με την προηγούμενη περί μερικής αποδέσμευσης,

(iv) Τέλος, επισημαίνεται ότι στην παρ. 7 του παρόντος άρθρου αναφέρεται πως η χορηγούμενη προκαταβολή είναι άτοκη, σε αντιδιαστολή με την παρ. 7 του άρθρου 302 του ν. 4412.

Άρθρο 7 – Προσφορές και αιτήσεις συμμετοχής Προβλέπεται ότι εφαρμόζονται αναλογικά τα σχετικά άρθρα της κείμενης νομοθεσίας -άρθρα 92 έως 97 του ν. 4412/2016 (βλ. και άρθρο 8 του Κανονισμού όσον αφορά τα στάδια αποσφράγισης και αξιολόγησης προσφορών).

Άρθρο 8 -Στάδια διαδικασίας διαγωνισμού-Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές Σχετικά με την αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στους διαγωνισμούς με ανοιχτή και κλειστή διαδικασία, σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας, εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 98, 99 και 101 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν καθώς και η με αρ. πρωτ. 2813/30-6-2021 η Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «*Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)*». Ως προς την παραπομπή στο άρθρο 101 του νόμου σημειώνεται ότι για τις συμβάσεις του Βιβλίου ΙΙ η αντιστροφή των σταδίων αξιολόγησης στην ανοιχτή διαδικασία ρυθμίζεται από την παρ. 6 του άρθρου 301 (Γενικές αρχές (άρθρο 76 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ), επομένως πρέπει να γίνει παραπομπή στην τελευταία αντί στο άρθρο 101.

Στην παρ. 2 είναι αναγκαίο να καταστεί σαφές ότι οι προβλέψεις περί έκδοσης και κοινοποίησης των εκτελεστών αποφάσεων της ΕΥΑΘ, αφορούν στην ανοιχτή διαδικασία [στις διαδικασίες δύο σταδίων εκδίδεται πάντα απόφαση για την προεπιλογή].

Σύμφωνα με την προτεινόμενη παρέκκλιση (βλ. παρ. 2 άρθρου 8), όταν ως κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής, η διεξαγωγή της διαδικασίας μπορεί να γίνει με έναν από τους ακόλουθους τρόπους: «α) Μπορούν να εκδίδονται, για την ανάδειξη προσωρινού και οριστικού αναδόχου, δύο (2) διακριτές αποφάσεις του Δ.Σ. της ΕΥΑΘ Α.Ε. που εγκρίνουν τα οικεία πρακτικά της επιτροπής διαγωνισμού, οι οποίες κοινοποιούνται στους οικονομικούς φορείς στο τέλος της διαδικασίας. Ή β) Μπορεί να εκδίδεται, για την ανάδειξη προσωρινού και οριστικού αναδόχου, μία (1) ενιαία απόφαση του Δ.Σ. της ΕΥΑΘ Α.Ε. που εγκρίνει όλα τα πρακτικά της επιτροπής διαγωνισμού, μετά και την ολοκλήρωση ελέγχου των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου.». Ως προς το ζήτημα των αποφάσεων έγκρισης των πρακτικών της Επιτροπής Διαγωνισμού στο οποίο η Εταιρεία μπορεί να διαφοροποιείται σε σχέση με την κείμενη νομοθεσία, η διαδικασία δεν αναλύεται σε επαρκή βαθμό, όπως στο ισχύον πλαίσιο, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται αμφισημίες. Συγκεκριμένα, πέραν της ευελιξίας προς επίτευξη των οικείων διαδικασιών, δεν προκύπτουν ακριβώς οι έννομες συνέπειες της έκδοσης δύο διακριτών αποφάσεων (περ. α) ή μίας (περ. β) αντίστοιχα, αφού και στις δύο περιπτώσεις καθίστανται εκτελεστές στο ίδιο χρονικό σημείο (στο τέλος της διαδικασίας) με την κοινοποίησή τους στους προσφέροντες.

Περαιτέρω, για το θέμα αντιμετώπισης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, γίνεται παραπομπή στο άρθρο 313 του ν.4412/2016.

Άρθρο 9 – Συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης [α 50 ν. 4412]. Το προτεινόμενο άρθρο, κατά το μεγαλύτερο μέρος του, ενσωματώνει τις προβλέψεις του αντίστοιχου άρθρου 50 του ν. 4412. Έχει σαφώς απαλειφθεί η παρ. 2 του προαναφερθέντος άρθρου που αφορά την αξιοποίηση και οικοδόμηση ακινήτων με αντιπαροχή, προφανώς διότι δεν συνάδει με έργα και μελέτες της ΕΥΑΘ, καθώς και οι παρ. 5, 6 και 8 για παρόμοιους λόγους. Ωστόσο, το εν λόγω άρθρο πρέπει να συσχετιστεί με την περ. (κβ) της παρ. 2 του άρθρου 3 του Κανονισμού και αυτό γιατί στην τελευταία αυτή διάταξη αναφέρεται ότι, σε αντίθεση με τις προβλέψεις της παρ. 3 του άρθρου 9, η τεχνική προσφορά στις συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης θα μπορούσε να βαθμολογηθεί.

Άρθρα 10 – Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών [άρθρο 103 ν.4412], 11 – Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής-Οψιγενείς μεταβολές [άρθρο 104 ν.4412], 12 – Κατακύρωση-Σύναψη σύμβασης [άρθρο 316 ν.4412], 13 – Ματαίωση της διαδικασίας [άρθρο 317 ν.4412] και 15 – Έννομη προστασία [άρθρο 360 έως και 373 ν.4412] δεν διαφοροποιούνται σε σχέση με τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 4412/2016.

Άρθρο 14 – Όργανα διενέργειας διαγωνισμών [άρθρα 221 & 221Α ν.4412] Το άρθρο ακολουθεί εν μέρει τη δομή και το περιεχόμενο των άρθρων 221 «Όργανα διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων - Εξουσιοδοτική διάταξη» και 221Α «Προθεσμίες για την ολοκλήρωση των επιμέρους σταδίων της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης» του νόμου, με τις ακόλουθες διαφοροποιήσεις αναφορικά, ιδίως, με τη συγκρότηση και τη σύνθεση των Επιτροπών.

Αρχικά δεν γίνεται αναφορά στην αντίστοιχη παρ. 7 του άρθρου 221, σύμφωνα με την οποία «Στη σύνθεση των γνωμοδοτικών οργάνων του παρόντος άρθρου μετέχει υποχρεωτικά ένα μέλος του Μη.Π.Υ.Δη.Συ. του άρθρου 344.», ούτε στη δυνατότητα αποζημίωσής του, σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 221. Στα γνωμοδοτικά όργανα (επιτροπές διαγωνισμού) της ΕΥΑΘ (με τριμελή ή πενταμελή σύνθεση ανάλογα με το κριτήριο ανάθεσης και την πολυπλοκότητα του αντικειμένου), ανεξαρτήτως της κατηγορίας της σύμβασης [έργο, μελέτη, τεχνικές υπηρεσίες], μετέχουν αποκλειστικά τεχνικοί

υπάλληλοι της εταιρείας, με εξαίρεση τυχόν εξωτερικούς εξειδικευμένους επιστήμονες που διαθέτουν ειδικές γνώσεις ανάλογα με τη φύση της προς ανάθεση σύμβασης. Τα μέλη αυτά δεν απαιτείται να είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο της περ. ζ' της παρ. 8 (Μη.Μ.Ε.Δ.) του άρθρου 221. Επιπρόσθετα, δεν γίνεται αναφορά σε συμμετοχή εκπροσώπων του ΤΕΕ, ΟΤΑ ή των κοινωνικών οργανώσεων ή στη δυνατότητα, σε περίπτωση έλλειψης, να μετέχουν στη σύνθεση της Επιτροπής υπάλληλοι από άλλες αναθέτουσες αρχές. Η συγκρότηση των Επιτροπών γίνεται ανά συγκεκριμένη σύμβαση ή περισσότερες και όχι και σε ετήσια βάση. Αναφορικά με τις προθεσμίες ολοκλήρωσης των έργων των Επιτροπών, το παρόν άρθρο ακολουθεί τις προθεσμίες και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο αντίστοιχο άρθρο 221Α του νόμου.

Επιπλέον, στην παρ. 12 του παρόντος άρθρου (τελευταία παράγραφος) αναφέρεται ότι: «Η υπέρβαση των προθεσμιών του παρόντος άρθρου δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της διαδικασίας», ενώ δεν γίνεται αναφορά σε άλλες συνέπειες υπέρβασης των προθεσμιών, όπως στη μη καταβολή αποζημίωσης στα μέλη του γνωμοδοτικού οργάνου (πρβλ. παρ. 4 και 5 άρθρου 221Α).

Τέλος, κρίνεται σκόπιμο να υιοθετηθούν ειδικότερα μέτρα για την εξασφάλιση της ακεραιότητας στο πλαίσιο των συμβάσεων και την καταπολέμηση της διαφθοράς, με σκοπό την πρόληψη παραβίασης των προτύπων ακεραιότητας και τη διαχείριση υπαρκτών ή πιθανών περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων σύμφωνα με το άρθρο 262 Συγκρούσεις συμφερόντων (άρθρο 42 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) του νόμου (για παράδειγμα σχετικές δεσμεύσεις που οφείλουν να αναλαμβάνουν τα μέλη του προσωπικού της ΕΥΑΘ και των συλλογικών οργάνων που εμπλέκονται με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης).

Άρθρο 5 - Κριτήρια ποιοτικής επιλογής [άρθρα 304-305 & 75 του ν.4412].

Όπως αναφέρεται στο προοίμιο του Κανονισμού, τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής ορίζονται από την ΕΥΑΘ Α.Ε. στα έγγραφα της σύμβασης, σε συμφωνία με τις γενικές αρχές του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων και τις κατευθύνσεις του άρθρου 5 του Κανονισμού. Στο εν λόγω άρθρο γίνεται αναφορά στη δυνατότητα της ΕΥΑΘ να θεσπίζει αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής των προσφερόντων ή των υποψηφίων. Οι εν λόγω κανόνες και κριτήρια αναφέρονται αναλυτικά στα έγγραφα της σύμβασης.

Ειδικότερα, η ΕΥΑΘ προσφεύγει εν μέρει στο άρθρο 75 του ν. 4412/2016, ως ακολούθως: (i) κριτήρια που αφορούν την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα: δύναται να περιλαμβάνονται στα έγγραφα της σύμβασης στοιχεία, όπως αναφορά του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών των οικονομικών φορέων, αναφορά τίτλων σπουδών και επαγγελματικών προσόντων του εργολήπτη, με αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο οικονομικός φορέας, (ii) κριτήρια που αφορούν την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια: δύναται να αιτηθεί ενδεικτικά ένα πλήθος δικαιολογητικών προς απόδειξη της προαναφερθείσας επάρκειας, όπως (πχ κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις, πιστοποιητικά ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων, οικονομικές καταστάσεις ή αποσπάσματα οικονομικών καταστάσεων), (iii) κριτήρια που αφορούν την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας: Σύμφωνα με την παρ. 7 του ως άνω άρθρου, όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, η ΕΥΑΘ Α.Ε. μπορεί να απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε συναφή με την άσκηση της δραστηριότητάς τους απαίτηση, όπως ενδεικτικά να διαθέτουν ειδική έγκριση ή άδεια ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους.

Ωστόσο, όσον αφορά τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς, δεν γίνεται οποιαδήποτε αναφορά στα άρθρα 76 Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου και 77 Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ήτοι στην υποχρεωτική εγγραφή των οικονομικών φορέων με εγκατάσταση στην Ελλάδα

στα οικεία εθνικά επαγγελματικά μητρώα¹¹ για την καταλληλότητα άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας κατά τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών. Επομένως, δεν προκύπτει εάν η πρόθεση της ΕΥΑΘ είναι να παρεκκλίνει, δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 304 *Κριτήρια ποιοτικής επιλογής (άρθρο 78 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)* και της παρ. 2 του άρθρου 305 *Χρήση των λόγων αποκλεισμού και των κριτηρίων επιλογής που προβλέπονται στο Βιβλίο Ι (άρθρο 80 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)*, στο στάδιο της ανάθεσης, της εφαρμογής των κανόνων των εθνικών μητρώων του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α' [απαίτηση εγγραφής, ως προϋπόθεση συμμετοχής/καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας]. Σε κάθε περίπτωση, τονίζεται ότι οι σχετικές διαδικασίες, που αφορούν την εν γένει τήρηση των μητρώων, την καταχώριση των ενδιαφερομένων στα αντίστοιχα μητρώα, την παρακολούθηση των μεταβολών τους και την έκδοση των σχετικών βεβαιώσεων εγγραφής και πιστοποιητικών, αποτελούν βασική συνιστώσα της εύρυθμης και αξιόπιστης λειτουργίας των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και σημαντικό στοιχείο της ρύθμισης της σχετικής αγοράς, που εμπλέκει ένα πολύ μεγάλο αριθμό οικονομικών φορέων.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 8 «Η χρονική περίοδος ελέγχου των κριτηρίων επιλογής εξαρτάται από τη φύση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης και είναι η εγγύτερη δυνατή σε σχέση με την προθεσμία υποβολής των προσφορών». Η παράγραφος αυτή πρέπει να επαναδιατυπωθεί, καθώς ο έλεγχος της συνδρομής των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής ήδη αναφέρθηκε ότι θα πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 104. Εάν η πρόθεση είναι να καθοριστεί το μέγιστο χρονικό όριο της εμπειρίας, ή του κύκλου εργασιών, κατ'αναλογία του Μέρους II: Τεχνική ικανότητα, περ α (i) και του Μέρους I Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του Παραρτήματος XII, πρέπει να αποτυπωθεί με σαφέστερο τρόπο.

Σε κάθε περίπτωση τονίζεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 305 «2. Τα κριτήρια και οι κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να περιλαμβάνουν τα κριτήρια επιλογής που παρατίθενται στα άρθρα 75 έως 77, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό, ιδιαίτερα όσον αφορά στα όρια για τις απαιτήσεις που αφορούν τους ετήσιους κύκλους εργασιών.»

Με την έννοια αυτή πρέπει να αναδιατυπωθούν: α) η παρ. 5 σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Παραρτήματος [δηλώσεις κύκλου εργασιών, για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο], β) η παρ. 6, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της παρ. 3 του άρθρου 75 του νόμου [μη υπέρβαση του διπλάσιου της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις], γ) η παρ. 4, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Παραρτήματος [μέγιστο χρονικό όριο πενταετίας ή τριετίας, ανάλογα με την κατηγορία της σύμβασης, εκτός εάν άλλως κριθεί απαραίτητο].

Άρθρο 6 Λόγοι αποκλεισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 80 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ (βλ. αντίστοιχο άρθρο 305 παρ. 1 του ν. 4412/2016), η υποχρέωση εφαρμογής του άρθρου 57 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ (βλ. αντίστοιχες παρ. 1 και 2 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016), περιορίζεται στους αναθέτοντες φορείς που είναι και αναθέτουσες αρχές. Η επιλογή των αναθετόντων φορέων που δεν είναι αναθέτουσες αρχές να εφαρμόσουν τους λόγους αποκλεισμού της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, συνδέεται με την ενδεχόμενη αδυναμία πρόσβασης των αναθετόντων φορέων σε αδιαμφισβήτητες αποδείξεις ως προς τη (μη) συνδρομή λόγων αποκλεισμού¹².

¹¹ Βλ. π.δ. 71 /2019 (Α' 112) Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε).

¹² Βλ. αιτ. σκ. 105 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Εν προκειμένω, ο Κανονισμός προβλέπει επίσης ότι η ΕΥΑΘ Α.Ε. εφαρμόζει τους υποχρεωτικούς λόγους αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 1, 2 και 2Α του ν. 4412/2016, καθώς και τους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού των περ. (β), (στ) και (θ) της παρ. 4 του άρθρου 73 ν. 4412/2016.

Στην παρ. 4 του άρθρου 5 προκύπτει ότι, από το σύνολο των δυνητικών λόγων αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 4 του Βιβλίου Ι του νόμου, μνημονεύονται μόνο οι τρεις (3), ήτοι αυτοί των περιπτώσεων 73.4.β [πτώχευση ή άλλη παρόμοια κατάσταση], 73.4.στ [σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης] και 73.4.θ [σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα].

Η επιλογή να περιοριστεί, δυνάμει του Κανονισμού, η χρήση των λοιπών δυνητικών για τους αναθέτοντες φορείς και αναθέτουσες αρχές λόγων, μπορεί να οδηγήσει σε στρέβλωση του ανταγωνισμού ή/και αδιέξοδα. Για παράδειγμα, τι θα ισχύει εάν διαπιστωθεί ότι συντρέχει μία από τις λοιπές καταστάσεις που μπορεί να οδηγήσουν σε αποκλεισμό, π.χ. οι περ. γ) και ε) του άρθρου 73 παρ. 4 περί στρέβλωσης ανταγωνισμού, ή η περ. η) περί απόπειρας επηρεασμού με αθέμιτο τρόπο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, ή η περ. στ) περί εκ προθέσεως παροχής ψευδών δηλώσεων (βλ. και άρθρο 4 παρ. 2 του Κανονισμού και άρθρο του ν. 4412/2016 στο οποίο ο Κανονισμός παραπέμπει);

Επομένως, ορθότερο θα ήταν όλοι οι λόγοι που συναρτώνται με ενδεχόμενη αναξιοπιστία των οικονομικών φορέων ή/και στρέβλωση των κανόνων του ανταγωνισμού να περιλαμβάνονται καταρχήν στον Κανονισμό και να εφαρμόζονται, κατά περίπτωση υπό το πρίσμα της αρχής της αναλογικότητας, σε κάθε διακήρυξη. Άλλωστε, όπως έκρινε το ΔΕΕ με την από 21 Δεκεμβρίου 2023, απόφασή του με αρ. C-66/22, *Infraestruturas de Portugal SA*, (σκ. 62-63), απόφαση με την οποία, «έστω και σιωπηρώς, δεν αποκλείεται οικονομικός φορέας από διαδικασία συνάψεως δημόσιας συμβάσεως για κάποιον από τους μνημονευόμενους στο άρθρο 57, παράγραφος 4, της οδηγίας 2014/24 προαιρετικούς λόγους αποκλεισμού πρέπει κατ' ανάγκην να μπορεί να προσβληθεί από οποιοδήποτε πρόσωπο έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση και το οποίο υπέστη ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από παράβαση της διάταξης αυτής, διότι άλλως θα παραβιαζόταν, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, όπως αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη (απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2021, *Klairėdos regiono atliekų tvarkymo centras*, C-927/19, EU:C:2021:700, σκέψη 143). Για τους ίδιους λόγους, η ίδια εκτίμηση πρέπει να γίνει δεκτή σε περίπτωση αρνήσεως αποκλεισμού οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημόσιας συμβάσεως για κάποιον από τους προαιρετικούς λόγους αποκλεισμού του άρθρου 80, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, της οδηγίας 2014/25». Τα παραπάνω επιβεβαιώνονται, λαμβάνοντας υπόψη το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη φύση των υπηρεσιών που παρέχει η ΕΥΑΘ (βλ. Ενότητα IV, Β τελευταία παράγραφο, ΣτΕ Ολ 191/2022).

Σε κάθε περίπτωση, η πρόβλεψη της παρ. 5 ότι ο αποκλεισμός για τους ανωτέρω λόγους δεν ισχύει εάν η ΕΥΑΘ Α.Ε. αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας, προσιδιάζει, κατά την κείμενη νομοθεσία (βλ. άρθρο 73 παρ. 5), αποκλειστικά στον λόγο αποκλεισμού που συνδέεται με τη συνδρομή πτωχευτικών ή προ-πτωχευτικών καταστάσεων. Αντίθετα, σύμφωνα και με τις κατευθύνσεις της Οδηγίας¹³, οι αναθέτουσες αρχές πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να

¹³ βλ. ιδίως αιτ. σκ. 106 Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

αποκλείουν οικονομικούς φορείς οι οποίοι έχουν φανεί αναξιόπιστοι, επί παραδείγματι λόγω παραβάσεων περιβαλλοντικών ή κοινωνικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων και των κανόνων σχετικά με τη δυνατότητα πρόσβασης ατόμων με αναπηρίες, ή λόγω άλλων μορφών σοβαρών επαγγελματικών παραπτωμάτων, όπως είναι οι παραβιάσεις των κανόνων περί ανταγωνισμού ή περί δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Εξάλλου, το σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα μπορεί να θέσει εν αμφιβόλω την ακεραιότητα του οικονομικού φορέα και, ως εκ τούτου, να καταστήσει τον οικονομικό φορέα ακατάλληλο να αναλάβει την εκτέλεση δημόσιας σύμβασης, ανεξαρτήτως εάν ο οικονομικός φορέας έχει άλλως την τεχνική και οικονομική ικανότητα να εκτελέσει τη σύμβαση.

Επομένως, εφόσον η ΕΥΑΘ κάνει χρήση των λόγων αποκλεισμού της παρ. 4 του άρθρου 73 δεσμεύεται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 305 του νόμου, να το πράξει με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο προαναφερόμενο άρθρο 73. Για όλους τους ανωτέρω λόγους, το ως άνω άρθρο πρέπει να επαναδιατυπωθεί και να δοθούν κατευθύνσεις στους εφαρμοστές του Κανονισμού να κάνουν χρήση ή μη των δυνητικών λόγων αποκλεισμού, αναλόγως των περιστάσεων και κατόπιν έρευνας αγοράς¹⁴. Στην περίπτωση αυτή, θα μπορούσαν να περιγράφονται υπό τη μορφή κατευθύνσεων οι προϋποθέσεις απόκλισης από τους ελάχιστους υποχρεωτικούς κανόνες, αναλόγως των συνθηκών της συγκεκριμένης αγοράς¹⁵.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στην εισαγωγή της παρούσας, ως προς τα άρθρα που επαναλαμβάνουν-σε σύνοψη-τους κανόνες του ν. 4412/2016 που αποτελούν ενσωμάτωση των Οδηγιών 2014/24 και 2014/25, όπως εν προκειμένω το άρθρο 6 του Κανονισμού, κρίνεται σκόπιμο, για λόγους σαφήνειας και αποφυγής παρερμηνειών-ασυμβατότητας, να περιλαμβάνεται γνήσια παραπομπή στα αντίστοιχα άρθρα του νόμου (άρθρο 73 και 74) και συμπληρωματικά ρυθμίσεις και οδηγίες-κατευθύνσεις ως προς τη διαχείριση των καταστάσεων αυτών, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και την ερμηνεία της από τα εθνικά δικαστήρια και το ΔΕΕ.

Περαιτέρω, τα τρία (3) τελευταία άρθρα του υπό εξέταση Κανονισμού έχουν το ακόλουθο περιεχόμενο:

Άρθρο 16 - Έγκριση του Κανονισμού-Γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ-Υποχρεωτική εφαρμογή του Κανονισμού-Δημοσίευση του Κανονισμού. Το εν λόγω άρθρο αναφέρει ότι ο παρών Κανονισμός εγκρίνεται από το ΔΣ της ΕΥΑΘ ΑΕ μετά από γνώμη του Τεχνικού της Συμβουλίου και αφού έχει προηγηθεί η σύμφωνη γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ επί των διατάξεών του, λαμβάνοντας υποχρεωτικά υπόψη τις παρατηρήσεις αυτής. Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού εφαρμόζονται υποχρεωτικά σε όλες τις συμβάσεις έργων, μελετών που διέπονται από αυτόν.

Άρθρο 17 – Τροποποίηση του Κανονισμού. Κάθε τροποποίηση του Κανονισμού ακολουθεί τη διαδικασία που περιγράφεται στο προηγούμενο άρθρο 16, εγκρινόμενη τελικά από το ΔΣ της ΕΥΑΘ ΑΕ.

Άρθρο 18 – Έναρξη ισχύος του Κανονισμού. Ο παρών Κανονισμός ισχύει τρεις (3) μήνες μετά την έγκρισή του από το ΔΣ της ΕΥΑΘ ΑΕ.

¹⁴ Βλ. συναφώς Κατευθυντήριες γραμμές για τη συμμετοχή τρίτων χωρών στην αγορά δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ, Ανακοίνωση της Επιτροπής C(2019) 5494 final.

¹⁵ Βλ. Γνώμη Γ7/2023 σε σχέδιο Κανονισμού ανάθεσης και εκτέλεσης προμηθειών-υπηρεσιών της ΕΥΑΘ.

VI. Συμπέρασμα

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή ασκούσα την κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπ. γγ' του ν.4412/2016, όπως ισχύει, αρμοδιότητά της, αποφασίζει την παροχή σύμφωνης γνώμης, επί του προτεινόμενου σχεδίου Κανονισμού για τις διαδικασίες Ανάθεσης Συμβάσεων Έργων, Μελετών και Παροχής Τεχνικών και λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας άνω των ορίων, της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ ΑΕ), προκειμένου, ιδίως, να μην τίθενται ζητήματα συμβατότητας προς το ενωσιακό δίκαιο αλλά και τα κρίσιμα βασικά στρατηγικά μέτρα εφαρμογής που επέλεξε ο εθνικός νομοθέτης με τον ν. 4412/2016, σύμφωνα με τις προπαρατιθέμενες επισημάνσεις, παρατηρήσεις και αναγκαίες διορθώσεις.

Αθήνα, 28 Ιουνίου 2024

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοδοκάντου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κανονισμός της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

για τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας άνω των ορίων

Προοίμιο

Σύμφωνα με την αρχική εκδοχή του άρθρου 222 παρ. 7 του ν. 4412/2016 «Οι διατάξεις των άρθρων 279, 281, 302, 315 έως 317, 326 έως 333, καθώς και των παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 1 δεν εφαρμόζονται από τις εταιρείες του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας, σύμφωνα με τα άρθρα 228, 229 και 234.». Με το άρθρο 43 παρ. 29 ν. 4605/2019, το πεδίο εφαρμογής της διάταξης διευρύνθηκε ώστε να περιλαμβάνει όλες τις εταιρείες που υπάγονται στο Κεφάλαιο Β' του ν. 3429/2005, ήτοι τις (δημόσιου χαρακτήρα) ανώνυμες εταιρείες που είτε είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο είτε συνδέονται με άλλες εισηγμένες ανώνυμες εταιρείες. Έτσι, η διατύπωση της διάταξης τροποποιήθηκε με την αφαίρεση της αναφορικής πρότασης «που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας» από το λεκτικό της. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, οι συγκεκριμένες εταιρείες παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες εν σχέσει με άλλους φορείς, εξαιτίας των οποίων οι συναλλαγές τους υπόκεινται σε μία σειρά ελέγχων και ειδικούς κανόνες. Ταυτόχρονα, επιδιώχθηκε η διασφάλιση της ευελιξίας και της ανταγωνιστικότητας των διά της εξαίρεσής τους από τους αυστηρούς κανόνες του ν. 4412/2016 που αφενός ρυθμίζουν τις συμβάσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ και αφετέρου ρυθμίζουν ορισμένα διαδικαστικά ζητήματα ανάθεσης μιας δημόσιας σύμβασης, ανεξαρτήτως της υπαγωγής της στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 λόγω της εισαγωγής των μετοχών της στο Χ.Α.Α, των ιδιοκτησιακών χαρακτηριστικών και του σκοπού της και, ταυτόχρονα, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 222 παρ. 7 ν. 4412/2016. Σε εφαρμογή της τελευταίας διάταξης έχει συνταχθεί έτερος Κανονισμός της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., διά του οποίου ρυθμίζονται οι διαδικασίες ανάθεσης έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών που διενεργεί η Εταιρεία προς εκπλήρωση των σκοπών του νομοθέτη, οι οποίες προορίζονται για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 230 ν. 4412/2016, εφόσον το οικονομικό αντικείμενο τους, ως προσδιορίζεται δυνάμει του άρθρου 236 ν. 4412/2016, υπολείπεται των κατώτατων ορίων της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Παράλληλα, τίθεται σε ισχύ και ο παρών Κανονισμός για τις συμβάσεις άνω των ορίων, ο οποίος ρυθμίζει συμπληρωματικά με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 που ενσωματώνουν ρυθμίσεις της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, τη διαδικασία ανάθεσης έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών που διενεργεί η Εταιρεία, κατά τα ανωτέρω, εφόσον το οικονομικό αντικείμενο τους, ως προσδιορίζεται δυνάμει του άρθρου 236 ν. 4412/2016, εμπίπτει στη Οδηγία 2014/25/ΕΕ.

Ειδικότερα, επιδιώκεται η πληρότητα της κανονιστικής ρύθμισης των διαγωνιστικών διαδικασιών που διενεργεί η ΕΥΑΘ Α.Ε., η διασφάλιση της ταχύτητας, της αποτελεσματικότητας και της ευελιξίας τους εντός των ορίων που θέτει το άρθρο 222 παρ. 7 ν. 4412/2016, η Οδηγία 2014/25/ΕΕ και οι θεμελιώδεις γενικές αρχές του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων. Ταυτόχρονα, ο παρών Κανονισμός αποσκοπεί στην θεραπεία του δημοσίου συμφέροντος διά της θέσπισης κανόνων που συντείνουν στην επιλογή των καταλληλότερων αναδόχων για την υλοποίηση της εκάστοτε σύμβασης.

Ασφαλώς, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αυτοδεσμεύεται ότι, κατά την εφαρμογή του Κανονισμού, θα τηρούνται όλες οι γενικές αρχές του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 253 ν. 4412/2016 «Αρχές που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων (άρθρο 36 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ). Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. εφαρμόζει τους υποχρεωτικούς λόγους αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 1, 2 και 2Α του ν. 4412/2016 καθώς και τους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού των περ. (β), (στ) και (θ) της παρ. 4 του άρθρου 73 ν. 4412/2016, με τους όρους και τις προϋποθέσεις των άρθρων αυτών.

Τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής ορίζονται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στα έγγραφα της σύμβασης, σε συμφωνία με τις γενικές αρχές του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων και τις κατευθύνσεις του άρθρου 5 του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής και αντικείμενο του Κανονισμού - Αρχές που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

1. Ο παρών Κανονισμός εφαρμόζεται στις διαδικασίες ανάθεσης, από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., των συμβάσεων έργων και συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, το οικονομικό αντικείμενο των οποίων, ως προσδιορίζεται δυνάμει του άρθρου 236 ν. 4412/2016, εμπίπτει στη Οδηγία 2014/25/ΕΕ, κατ' άρθρο 235 ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν, και συγκεκριμένα για όσα ζητήματα δεν ρυθμίζονται ευθέως στην Οδηγία 2014/25/ΕΕ και στις εθνικές διατάξεις που την ενσωματώνουν.

2. Κατά την ανάθεση των συμβάσεων της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος (συμβάσεις άνω των ορίων) από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εφαρμόζονται οι διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ του ν. 4412/2016 (άρθρα 222 έως 338), όπως εκάστοτε ισχύουν, πλην των διατάξεων των άρθρων 279, 281, 302, 315 έως 317.

3. Με τον παρόντα Κανονισμό ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν τις προκαταρκτικές διαβουλεύσεις της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. με την αγορά (άρθρο 279 ν. 4412/2016), το περιεχόμενο των εγγράφων της σύμβασης (άρθρο 281 ν. 4412/2016), τις εγγυήσεις (άρθρο 302 ν. 4412/2016), τους κανόνες διεξαγωγής της διαγωνιστικής διαδικασίας (άρθρο 315 και άρθρα 92-100, 102-104 ν. 4412/2016), την κατακύρωση και σύναψη της σύμβασης (άρθρο 316 ν. 4412/2016) και τη ματαίωση της σύμβασης (άρθρο 317 ν. 4412/2016).

4. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αντιμετωπίζει τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργεί με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της προστασίας του ανταγωνισμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαιρέσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος ή των

οικείων διατάξεων της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, όπως αυτές ενσωματώθηκαν στην εθνική έννομη τάξη με τον ν. 4412/2016, ούτε γίνεται με σκοπό τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού.

5. Όπου στον παρόντα Κανονισμό γίνεται αναφορά σε συμβάσεις μελετών νοούνται και οι συμβάσεις παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα στην εκάστοτε διάταξη.

Άρθρο 2

Κανόνες για τη διενέργεια προκαταρκτικές διαβουλεύσεων της αγοράς

Οι προκαταρκτικές διαβουλεύσεις της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. με την αγορά διεξάγονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 279 ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 3

Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης

1. Οι όροι που περιέχονται στα έγγραφα της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών.

2. Τα έγγραφα της σύμβασης περιέχουν ιδίως:

α) την επωνυμία, τον αριθμό φορολογικού μητρώου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και τον κωδικό της, που αφορά στην ηλεκτρονική τιμολόγηση, όπως αυτός προσδιορίζεται στον επίσημο ιστότοπο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

β) την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία και τη διεύθυνση στην οποία πρέπει να αποσταλούν,

γ) το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) της υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό, καθώς και τον αρμόδιο υπάλληλο της υπηρεσίας αυτής,

δ) τα αρμόδια όργανα για την αποσφράγιση των προσφορών, την ημερομηνία, την ώρα και λοιπές πληροφορίες που σχετίζονται με την αποσφράγιση,

ε) την ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης, οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης, καθώς και τον χρόνο άσκησής τους,

στ) το είδος της διαδικασίας,

ζ) την πηγή χρηματοδότησης και τον τρόπο πληρωμής. Στην περίπτωση που πηγή χρηματοδότησης είναι το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων, τη Συλλογική Απόφαση Ένταξης και τον ενάρθρο. Στην περίπτωση που συνάπτεται συμφωνία-πλαίσιο, οι πληροφορίες της παρούσας περίπτωσης περιέχονται μόνο στις εκτελεστικές συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει αυτής.,

η) τις προϋποθέσεις αναπροσαρμογής του τιμήματος μετά από την κατακύρωση, εφόσον κρίνεται ότι απαιτείται τέτοιος όρος,

θ) τις απαιτούμενες εγγυήσεις, τον τύπο, τα ποσοστά, το νόμισμα, τον χρόνο υποβολής των εγγυήσεων, καθώς και άλλες εξασφαλίσεις, εάν ζητούνται,

ι) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των έργων ή μελετών, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης,

ια) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, καθώς και την τεχνική ή επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων,

ιβ) τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα μέρη της σύμβασης,

ιγ) τη δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών προσφορών,

ιδ) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών,

ιε) τη διάρκεια ισχύος των προσφορών,

ιστ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται απόρριψη της προσφοράς,

ιζ) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 253 του ν. 4412/2016, περί αρχών που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, και τους όρους πληρωμής,

ιη) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (υπεύθυνες δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.),

ιθ) τον κατάλογο και τη σειρά ισχύος των εγγράφων της σύμβασης,

κ) όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν στον τρόπο διάθεσης των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης,

κα) ειδικά για τις συμβάσεις έργων: i) τον προϋπολογισμό δημοπράτησης, ο οποίος περιλαμβάνει ποσοστό 15% για απρόβλεπτες δαπάνες, ποσοστό 18% γενικών εξόδων και οφέλους εργολάβου (ΓΕ & ΟΕ) και ποσοστό 15% για απολογιστικές εργασίες (αρχαιολογία, Α.Ε.Κ.Κ. κ.λπ.), ii) το τιμολόγιο δημοπράτησης, iii) την τεχνική περιγραφή, iv) την τεχνική μελέτη ή/και τη διαμόρφωση αυτών μετά την κατακύρωση της σύμβασης, σύμφωνα με την προσφορά του αναδόχου και v) το σύστημα υποβολής προσφορών. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, στις οποίες κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, τα περιεχόμενα του φακέλου «τεχνική προσφορά» ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. Για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και του τιμολογίου δημοπράτησης εφαρμόζεται το εγκεκριμένο Νέο Ενιαίο Τιμολόγιο Ύδρευσης Αποχέτευσης (NETYA) της ΕΥΑΘ ΑΕ, το οποίο ως τις εργασίες που δεν περιλαμβάνονται σε αυτό, παραπέμπει στα Αναλυτικά και Περιγραφικά Τιμολόγια του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

κβ) ειδικά για τις συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης, τα έγγραφα της σύμβασης περιέχουν επιπλέον το απαιτούμενο στάδιο της μελέτης που πρέπει να υποβάλουν οι οικονομικοί φορείς και το είδος και την έκταση των διατιθεμένων ανταλλαγμάτων, ώστε να εξασφαλίζονται η αναγωγή σε κοινή βάση, εξέταση και βαθμολόγηση τόσο των τεχνικών προσφορών όσο και των οικονομικών στην

περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού. Επιπλέον, μπορεί να ζητείται από τους οικονομικούς φορείς, ο προσδιορισμός τεχνολογικών χαρακτηριστικών και προδιαγραφών επιμέρους στοιχείων του έργου, η υποβολή προτάσεων - λύσεων σε δεδομένο τεχνικό πρόβλημα, ο καθορισμός της προθεσμίας για την αποπεράτωση κατασκευής του έργου και κοστολόγηση του κύκλου ζωής του έργου, ανάλογα με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης. Στις περιπτώσεις που το κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη «τεχνική προσφορά» περιέχει τουλάχιστον προμελέτη όλων των απαραίτητων έργων. Σε περίπτωση εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού περί δημόσιων συμβάσεων έργων με αξιολόγηση μελέτης, η οικονομική προσφορά δίνεται αποκλειστικά κατ' αποκοπή για ολόκληρο το έργο ή για τμήματα του έργου. Οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή ή βάσει υποδείγματος που περιλαμβάνεται ως Παράρτημα στα έγγραφα της σύμβασης. Με τα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να ζητείται και ανάλυση της κατ' αποκοπή προσφοράς από τον οικονομικό φορέα, προκειμένου να διαπιστωθούν και να αποτιμηθούν διαφοροποιήσεις που ενδεχομένως θα προκύψουν, κατά το στάδιο της εκτέλεσης. Στην περίπτωση αυτή η ανάλυση της κατ' αποκοπή προσφοράς επισυνάπτεται στη σύμβαση ή σε περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού, η οικονομική προσφορά περιλαμβάνει και άλλα ανταλλάγματα, εκτός από πλήρη χρηματική καταβολή ή αντιπαροχή ακινήτων, έναντι της κατασκευής και πιθανόν της λειτουργίας και συντήρησης του έργου (μερική ή ολική αυτοχρηματοδότηση).

κγ) ειδικά για τις συμβάσεις μελετών: i) τον προϋπολογισμό της σύμβασης, ο οποίος περιλαμβάνει ποσοστό 15% για απρόβλεπτες δαπάνες, ii) το τιμολόγιο μελέτης και την τεχνική περιγραφή και iii) το σύστημα υποβολής προσφορών. Στις συμβάσεις μελετών η προεκτιμώμενη αμοιβή αποτελεί γινόμενο των μονάδων φυσικού αντικειμένου και λοιπών προσδιοριστικών στοιχείων του προς μελέτη έργου, όπως προκύπτουν από το τεύχος τεχνικών δεδομένων του έργου, επί τις τιμές αμοιβών, ανά κατηγορία έργου και μονάδα φυσικού αντικειμένου, λαμβάνοντας υπόψη κάθε πρόσφορο μέσο, όπως, ενδεικτικά, ποσοτικά στοιχεία που προκύπτουν από το τεύχος τεχνικών δεδομένων και τις ειδικές διατάξεις περί αμοιβής των κατηγοριών μελετών, συγκριτικά στοιχεία για αμοιβές συναφών μελετών ή παροχής τεχνικών υπηρεσιών κ.λπ. Για ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες (όπως ιδίως γεωτεχνικές έρευνες και τοπογραφικές μελέτες), για τις οποίες δεν είναι δυνατός ο ακριβής προσδιορισμός μονάδων φυσικού αντικειμένου, τίθεται συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή ανά κατηγορία, ως ανώτατο όριο δαπάνης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει αθροιστικά για όλες τις κατηγορίες το ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής. Για την προεκτίμηση της αμοιβής μελετών θα ισχύει ο εγκεκριμένος Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών και Τεχνικών Επιστημονικών Υπηρεσιών της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και έως την έκδοσή αυτού εφαρμόζεται ο εγκεκριμένος Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών και παροχής Τεχνικών και λοιπών συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

κδ) οποιαδήποτε άλλη πληροφορία απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

3. Τα στοιχεία των εγγράφων της σύμβασης, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, προσδιορίζονται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της εκάστοτε σύμβασης.

4. Τα έγγραφα της σύμβασης συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά και σε άλλες γλώσσες, συνολικά ή μερικά. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της

διαδικασίας σύναψης σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοση.

5. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δεν επιβάλλει στους οικονομικούς φορείς δαπάνη για τη λήψη των εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, πλην της δαπάνης που αντιστοιχεί στο κόστος αναπαραγωγής τους και της ταχυδρομικής αποστολής τους.

Άρθρο 4

Εγγυήσεις

1. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ζητά από τους προσφέροντες να παράσχουν «εγγύηση συμμετοχής», το ύψος της οποίας καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αριθμητικώς και ολογράφως σε ευρώ και δεν μπορεί να υπερβαίνει το δυο τοις εκατό (2%) της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, μη συνυπολογιζόμενων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης, με στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο. Αν υποβληθεί προσφορά για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της εκτιμώμενης αξίας, του/των προσφερόμενου/ων τμήματος/ων. Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση. Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει για τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες μετά από τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί, πριν από τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει πριν από τη λήξη τους τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής. Οι πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής, πλην των εγγυήσεων ηλεκτρονικής έκδοσης, προσκομίζονται, με ευθύνη του οικονομικού φορέα, το αργότερο πριν από την ορισθείσα στα έγγραφα της σύμβασης ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Η προσφορά οικονομικού φορέα, που παρέλειψε να προσκομίσει την απαιτούμενη από τα έγγραφα της σύμβασης εγγύηση συμμετοχής, απορρίπτεται ως απαράδεκτη μετά από γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να μην απαιτεί εγγύηση συμμετοχής για τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) διαδικασία σύναψης συμφωνίας πλαίσιο και β) διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης.

2. Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, αν ο προσφέρων: α) αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος της, β) παρέχει εν γνώσει του ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες οι οποίες απαιτούνται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. σχετικά με τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής και τους λόγους αποκλεισμού, γ) δεν προσκομίζει εγκαίρως τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης, δ) δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή του συμφωνητικού, ε) υπέβαλε μη κατάλληλη προσφορά με την έννοια της περ. 46 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, στ) στις περιπτώσεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, περί πρόσκλησης για την υποβολή δικαιολογητικών.

3. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης. Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται, με την επιφύλαξη της παρ. 2, στους λοιπούς προσφέροντες μετά από: αα) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ή την έκδοση απόφασης επί ασκηθείσας προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης, ββ) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ενδίκων μέσων προσωρινής δικαστικής προστασίας ή την

έκδοση απόφασης επ' αυτών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και γγ) την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 324 έως 327 του ν. 4700/2020 (Α' 127), εφόσον απαιτείται. Για τα προηγούμενα στάδια της κατακύρωσης η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες στις κάτωθι περιπτώσεις: α) λήξης του χρόνου ισχύος της προσφοράς και μη ανανέωσης αυτής και β) απόρριψης της προσφοράς τους και εφόσον δεν έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ή ένδικο βοήθημα ή έχει εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ή ένδικων βοηθημάτων ή έχει λάβει χώρα παραίτηση από το δικαίωμα άσκησης αυτών ή αυτά έχουν απορριφθεί αμετακλήτως.

4. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ζητά από τον ανάδοχο της σύμβασης να παράσχει «εγγύηση καλής εκτέλεσης», σε ποσοστό επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ή του αντίστοιχου τμήματος, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται δικαιώματα προαίρεσης. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται για τις συμβάσεις έργων και τις μελετών του παρόντος σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%). Η εγγύηση καλής εκτέλεσης κατατίθεται μέχρι και την υπογραφή του συμφωνητικού. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει υπέρ της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στην περίπτωση παραβίασης από τον ανάδοχο των όρων που ορίζονται στη σύμβαση. Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. οφείλει να απαιτεί από τον ανάδοχο να καταθέσει μέχρι και την υπογραφή της τροποποιημένης σύμβασης, συμπληρωματική εγγύηση καλής εκτέλεσης, το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί του ποσού της αύξησης της αξίας της σύμβασης. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. έναντι του αναδόχου. Για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, ο χρόνος ισχύος της εγγύησης καλής εκτέλεσης πρέπει να είναι μεγαλύτερος τουλάχιστον κατά τρεις (3) μήνες από το άθροισμα της συμβατικής προθεσμίας, της οριακής προθεσμίας και του χρόνου υποχρεωτικής συντήρησης του έργου, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης.

5. Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης επιστρέφονται στο σύνολό τους μετά από την ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του συνόλου του αντικειμένου της σύμβασης.

6. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να απαιτεί από τον ανάδοχο «εγγύηση καλής εκτέλεσης συμφωνίας πλαίσιο», το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό μέχρι 0,5% επί της συνολικής αξίας της συμφωνίας-πλαίσιο ή του τμήματος της συμφωνίας πλαίσιο που του έχει ανατεθεί. Προκειμένου να ανατεθεί σύμβαση δυνάμει συμφωνίας-πλαίσιο, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. οφείλει να απαιτήσει από τον ανάδοχο να καταθέσει «εγγύηση καλής εκτέλεσης» της σύμβασης αυτής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 4.

7. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. απαιτεί από τον ανάδοχο «εγγύηση προκαταβολής», στην περίπτωση που θα χορηγήσει σε αυτόν προκαταβολή, για ποσό ίσο με αυτό της προκαταβολής. Η χορηγούμενη προκαταβολή είναι άτοκη.

8. Η απόσβεση της προκαταβολής και η επιστροφή της εγγύησης προκαταβολής πραγματοποιούνται, σύμφωνα με τους όρους των εγγράφων της σύμβασης. Η προκαταβολή και η εγγύηση προκαταβολής μπορούν να χορηγούνται τμηματικά, εφόσον τούτο ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Η προκαταβολή απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί για δαπάνες που δεν σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το αντικείμενο της σύμβασης.

9. Για δημόσιες συμβάσεις έργων, αν η παροχή πρόσθετου χρόνου εγγύησης συνιστά κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να ζητά, πριν από την υπογραφή της, «εγγύηση προσθέτου χρόνου εγγύησης». Το ύψος της ανωτέρω εγγύησης ανέρχεται σε ποσοστό επί της αξίας της

σύμβασης, που είναι ανάλογο με τον προσφερόμενο πρόσθετο χρόνο «ε» (σε έτη πέραν των ελαχίστων οριζόμενων στη διακήρυξη), σύμφωνα με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο: $E_{κλ} = ε * 1,50\%$ και κατ' ελάχιστο ποσοστό 1% επί της αξίας της σύμβασης. Η επιστροφή της ανωτέρω εγγύησης γίνεται μετά από την πάροδο του προσφερθέντος χρόνου εγγύησης.

10. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να ζητά από τους προσφέροντες να παράσχουν «εγγύηση καλής λειτουργίας» για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων που ανακύπτουν ή των ζημιών που προκαλούνται από δυσλειτουργία των έργων κατά την περίοδο εγγύησης καλής λειτουργίας, εφόσον τέτοια περίοδος προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Το ύψος της «εγγύησης καλής λειτουργίας» καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Η επιστροφή της ανωτέρω εγγύησης λαμβάνει χώρα μετά από την ολοκλήρωση της περιόδου εγγύησης καλής λειτουργίας.

11. Οι εγγυήσεις των παρ. 1 έως 10 εκδίδονται από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περ. β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/2016 (Α' 13), που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη μέρη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα, που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης, επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση δικαιούχο.

12. Οι εγγυήσεις του παρόντος περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) τα στοιχεία της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., προς την οποία απευθύνονται (ή τον κύριο του έργου ή τον φορέα κατασκευής στις περιπτώσεις δημόσιων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, εφόσον αυτός δεν είναι η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.), δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση, ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της διακήρυξης, της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών του διαγωνισμού, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) (μόνο στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής) τον αριθμό και τον τίτλο της σύμβασης. Η περίπτωση αα' δεν εφαρμόζεται για τις εγγυήσεις που παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

13. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. επικοινωνεί με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.

14. Για τις συμβάσεις έργων, πέραν των ανωτέρω, ισχύουν ειδικότερα τα εξής: Η εγγύηση καλής εκτέλεσης, όπως συμπληρώθηκε κατόπιν της υπογραφής συμπληρωματικών συμβάσεων, μειώνεται αμέσως μετά από την έγκριση της τελικής επιμέτρησης από τη διευθύνουσα υπηρεσία κατά ποσοστό

εβδομήντα τοις εκατό (70%) της συνολικής αξίας. Το σύνολο των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης επιστρέφεται χωρίς καθυστέρηση αμέσως μετά από την έγκριση του Πρωτοκόλλου Παραλαβής και την έγκριση του τελικού λογαριασμού του έργου.

15. Για τις συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, με απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, που εκδίδεται ύστερα από αίτηση του αναδόχου, αποδεδειγμένο μέρος των εγγυήσεων, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις περί καταβολής της αμοιβής του αναδόχου, ανερχόμενο σε ποσοστό ανάλογο με την αξία των εργασιών περαιωθέντος και εγκριθέντος σταδίου της σύμβασης. Αν η σύμβαση αφορά στην παροχή υπηρεσίας χωρίς διακεκριμένα στάδια, μπορεί να ορίζει ότι επιστρέφεται στον ανάδοχο μέρος της εγγύησης, μετά την ολοκλήρωση τμήματος της σύμβασης. Το σύνολο των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών επιστρέφεται χωρίς καθυστέρηση αμέσως μετά από την παραλαβή της σύμβασης και την έγκριση του τελευταίου λογαριασμού.

16. Για τις συμβάσεις του παρόντος οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης, προκαταβολής και καλής λειτουργίας καταπίπτουν με αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., η οποία εκδίδεται ύστερα από προηγούμενη γνωμοδότηση της διευθύνουσας υπηρεσίας.

Άρθρο 5

Κριτήρια ποιοτικής επιλογής

1. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να θεσπίζει αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής των προσφερόντων ή των υποψηφίων. Οι εν λόγω κανόνες και κριτήρια αναφέρονται αναλυτικά στα έγγραφα της σύμβασης.

2. Εάν η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. χρειάζεται να διασφαλίσει μια κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης και των πόρων που απαιτούνται για την εκτέλεσή της, μπορεί, σε κλειστή διαδικασία ή σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικό διάλογο ή σε σύμπραξη καινοτομίας, να θεσπίσει αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που αντανακλούν την ανάγκη αυτή και επιτρέπουν στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. να μειώσει τον αριθμό των υποψηφίων που θα προσκληθούν να υποβάλουν προσφορές ή να συμμετάσχουν σε διαπραγμάτευση. Ο αριθμός των επιλεγέντων υποψηφίων πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνει υπ' όψιν την ανάγκη εξασφάλισης επαρκούς ανταγωνισμού.

3. Η πλήρωση των τιθέμενων κριτηρίων ποιοτικής επιλογής αποδεικνύεται για τον χρόνο υποβολής της προσφοράς διά των δηλώσεων των οικονομικών φορέων στο ΕΕΕΣ ή σε άλλο ισοδύναμο έγγραφο, για τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 103 του ν. 4412/2016, με τα έγγραφα και τον τρόπο που ορίζονται στο άρθρο 80 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει και για τον χρόνο σύναψης της σύμβασης με τη δήλωση οψιγενών μεταβολών του άρθρου 104 του ν. 4412/2016.

4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να περιλαμβάνει στα έγγραφα της σύμβασης απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Αναλόγως της φύσης, των επιμέρους χαρακτηριστικών και της

σπουδαιότητας της εκάστοτε σύμβασης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο, ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά, με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν ή με αναφορά του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών των οικονομικών φορέων ή με αναφορά τίτλων σπουδών και επαγγελματικών προσόντων του παρόχου υπηρεσιών ή του εργολήπτη ή των διευθυντικών στελεχών της επιχείρησης ή με αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο οικονομικός φορέας κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Οι απαιτήσεις τεχνικής ικανότητας και τα μέσα απόδειξής τους μπορεί να τίθενται και συνδυαστικά μεταξύ τους.

5. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να περιλαμβάνει στα έγγραφα της σύμβασης απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Αναλόγως της φύσης, των επιμέρους χαρακτηριστικών, τις προϋπολογισθείσας αξίας και της σπουδαιότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί, ενδεικτικά, να απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση ή να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού ή να έχουν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων. Οι απαιτήσεις χρηματοοικονομικής επάρκειας μπορεί να τίθενται και συνδυαστικά μεταξύ τους και αποδεικνύονται, ιδίως, με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα δικαιολογητικά: κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις, πιστοποιητικά ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων, οικονομικές καταστάσεις ή αποσπάσματα οικονομικών καταστάσεων, στην περίπτωση που η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, δηλώσεις περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και, κατά περίπτωση του κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, συναρτήσει της ημερομηνίας σύστασης του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του.

6. Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς ορίζεται με τα έγγραφα της σύμβασης σε ένα εύλογο όριο, το οποίο είναι διαφανές, αντικειμενικό και λαμβάνει υπόψη τη σπουδαιότητα της σύμβασης σε συνδυασμό με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των προς των προς εκτέλεση έργων ή των προς παροχή υπηρεσιών. Όταν μια σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται σε σχέση με κάθε επιμέρους τμήμα ή σε σχέση με ομάδες τμημάτων, αναλόγως των ειδικότερων χαρακτηριστικών της υπό ανάθεση σύμβασης.

7. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε συναφή με την άσκηση της δραστηριότητάς τους απαίτηση, όπως ενδεικτικά να διαθέτουν ειδική έγκριση ή άδεια ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους.

8. Η χρονική περίοδος ελέγχου των κριτηρίων επιλογής εξαρτάται από τη φύση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης και είναι η εγγύτερη δυνατή σε σχέση με την προθεσμία υποβολής των προσφορών.

9. Για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποδέχεται την εγγραφή οικονομικών φορέων σε επίσημους καταλόγους εγκεκριμένων οικονομικών φορέων υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης.

Άρθρο 6

Λόγοι αποκλεισμού

1. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποκλείει έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης όταν προκύπτει ότι υπάρχει εις βάρος του αμετάκλητη, καταδικαστική απόφαση για ένα από τα ακόλουθα εγκλήματα:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης πλαίσιο 2008/841/ ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ. 42), και τα εγκλήματα του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα (εγκληματική οργάνωση),

β) ενεργητική δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παρ. 1 του άρθρου 2 της απόφασης πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και, όπως ορίζεται στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα, και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών), 237Α παρ. 2 (εμπορία επιρροής μεσάζοντες), 396 παρ. 2 (δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα) του Ποινικού Κώδικα,

γ) απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, κατά την έννοια των άρθρων 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (L 198/28.07.2017) και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 216 (πλαστογραφία), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών), 242 (ψευδής βεβαίωση, νόθευση κ.λπ.), 374 (διακεκριμένη κλοπή), 375 (υπεξαίρεση), 386 (απάτη), 386Α (απάτη με υπολογιστή), 386Β (απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις), 390 (απιστία) του Ποινικού Κώδικα και των άρθρων 155 επ. του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 23 (διασυνοριακή απάτη σχετικά με τον ΦΠΑ) και 24 (επικουρικές διατάξεις για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) του ν. 4689/2020 (Α' 103),

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως στα άρθρα 3-4 και 5-12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88/31.03.2017) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 14 αυτής, και τα εγκλήματα των άρθρων 187Α και 187Β του Ποινικού Κώδικα, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 32-35 του ν. 4689/2020 (Α' 103),

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141/05.06.2015) και τα εγκλήματα των άρθρων 2 και 39 του ν. 4557/2018 (Α' 139),

στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1) και τα εγκλήματα του άρθρου 323Α του Ποινικού κώδικα (εμπορία ανθρώπων).

Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά: α) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές, ή β) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον διευθύνοντα σύμβουλο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ανατεθεί το σύνολο της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας, ή γ) στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ή δ) στις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων, τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο.

2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.:

α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή

β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

2Α. Αν ο οικονομικός φορέας της παρ. 2 είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν στις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση. Οι υποχρεώσεις των περ. α' και β' της παρ. 2 θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον αυτές έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται. Στην περίπτωση αυτή, ο οικονομικός φορέας δεν υποχρεούται να απαντήσει καταφατικά στο σχετικό ερώτημα του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ), ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης, με το οποίο ερωτάται εάν ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή, κατά περίπτωση, εάν έχει αθετήσει τις παραπάνω υποχρεώσεις του. Οι περ. α' και β' της παρ. 2 παύουν να εφαρμόζονται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις ανωτέρω υποχρεώσεις του είτε

καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους στο μέτρο που τηρεί τους όρους του δεσμευτικού διακανονισμού.

3. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να προβλέπει στα έγγραφα της σύμβασης παρέκκλιση από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό που προβλέπεται: α) στις παρ. 1 και 2 κατ' εξαίρεση, για επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, όπως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος ή β) στην παρ. 2, όταν ο αποκλεισμός θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αίτησης συμμετοχής ή σε ανοικτές διαδικασίες της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.

4. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να αποκλείει από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: α) εάν ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου, β) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτουσα αρχή ή αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις και γ) εάν η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του.

5. Κατά παρέκκλιση όσων ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, υπό την προϋπόθεση ότι η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. έχει αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας, στην περίπτωση των καταστάσεων της προηγούμενης παραγράφου.

6. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι αυτός βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να αποκλείει οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, σε μία από τις περιπτώσεις της παρ. 4.

7. Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 μπορεί να προσκομίζει στοιχεία, προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Εάν τα στοιχεία

κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για ζημιές που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, με τελεσίδικη απόφαση, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχεται βάσει της παρούσας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση στο κράτος μέλος στο οποίο ισχύει η απόφαση.

8. Η απόφαση της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την παρ. 7 του παρόντος άρθρου, εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στην εν λόγω επιτροπή, συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του πρώτου εδαφίου, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να εκδώσει απόφαση για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την παρ. 7 του παρόντος άρθρου και χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016.

9. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις της παρ. 1 η περίοδος αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση και στις περιπτώσεις της παρ. 4 στα τρία (3) έτη από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το σχετικό γεγονός.

10. Η μη συνδρομή των τιθέμενων λόγων αποκλεισμού αποδεικνύεται για τον χρόνο υποβολής της προσφοράς διά των δηλώσεων των οικονομικών φορέων στο ΕΕΕΣ ή σε άλλο ισοδύναμο έγγραφο, για τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 103 του ν. 4412/2016, με τα έγγραφα και τον τρόπο που ορίζονται στο άρθρο 80 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει και για τον χρόνο σύναψης της σύμβασης με τη δήλωση οψιγενών μεταβολών του άρθρου 104 του ν. 4412/2016.

12. Ως προς την κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού οικονομικών φορέων από δημόσιες συμβάσεις εφαρμόζεται το άρθρο 74 ν. 4412/2016 και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού διατάξεις, όπως ισχύουν κάθε φορά. Μέχρι την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του καταλόγου αποκλεισθέντων οικονομικών φορέων, κατά την παρ. 4 του άρθρου 74 ν. 4412/2016, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ζητεί από τον προσωρινό ανάδοχο, μαζί με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, υπεύθυνη δήλωση περί μη επιβολής σε βάρος του της κύρωσης του οριζόντιου αποκλεισμού.

Άρθρο 7

Προσφορές και αιτήσεις συμμετοχής

Σχετικά με το περιεχόμενο των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, το περιεχόμενο του φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» και του φακέλου «Τεχνική Προσφορά», τον τρόπο σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών, τον χρόνο και τρόπο υποβολής προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και τον χρόνο ισχύος προσφορών εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 92 έως 97 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Άρθρο 8

Στάδια διαδικασίας διαγωνισμού-Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές

1. Σχετικά με την αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στους διαγωνισμούς με ανοιχτή και κλειστή διαδικασία, σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη σύμπραξη καινοτομίας, εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 98, 99 και 101 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν καθώς και η με αρ. πρωτ. 2813/30-6-2021 η Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)».

2. Εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης, η διεξαγωγή της διαδικασίας, όταν κριτήριο ανάθεσης αποτελεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής, μπορεί να γίνεται κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην παρ. 1, με έναν από τους ακόλουθους τρόπους: α) Μπορούν να εκδίδονται, για την ανάδειξη προσωρινού και οριστικού αναδόχου, δύο (2) διακριτές αποφάσεις του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. που εγκρίνουν τα οικεία πρακτικά της επιτροπής διαγωνισμού, οι οποίες κοινοποιούνται στους οικονομικούς φορείς στο τέλος της διαδικασίας. Ή β) Μπορεί να εκδίδεται, για την ανάδειξη προσωρινού και οριστικού αναδόχου, μία (1) ενιαία απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. που εγκρίνει όλα τα πρακτικά της επιτροπής διαγωνισμού, μετά και την ολοκλήρωση ελέγχου των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου.

3. Για το ζήτημα των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών εφαρμόζεται το άρθρο 313 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 9

Συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης

1. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έργων, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης ότι η υπό ανάθεση σύμβαση έχει ως αντικείμενο συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση (κατασκευή) έργου, εφόσον συντρέχουν, μέχρι την οριστική ανακήρυξη αναδόχου, και στον βαθμό που δεν διαφοροποιείται ουσιωδώς το προς ανάθεση φυσικό αντικείμενο, έπειτα δε από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) ύπαρξη εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, τεύχους υπολογισμού και τεκμηρίωσης για τον καθορισμό του προϋπολογισμού της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. και κανονισμού μελετών έργου, ο οποίος συντάσσεται ειδικά για το προς ανάθεση έργο ή υπάρχει και εφαρμόστηκε σε παρόμοια έργα, β) η ύπαρξη τουλάχιστον των

στοιχείων Α.1 έως Α.3, Α.7 έως Α.9 και Α.12 του υποφακέλου της υποπερ. Α' της παρ. 7 του άρθρου 45 του ν. 4412/2016. Κατά τα λοιπά, ισχύει το άρθρο 3 του παρόντος Κανονισμού.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται αναλόγως και αν η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., προκειμένου να πραγματοποιήσει την κατασκευή και πιθανόν τη λειτουργία και συντήρηση του έργου, κρίνει σκόπιμη την παραχώρηση άλλου εργολαβικού ανταλλάγματος εκτός από πλήρη χρηματική καταβολή, χωρίς τη μεταβίβαση στον ανάδοχο του λειτουργικού κινδύνου, που απορρέει από την εκμετάλλευση των εν λόγω έργων και ο οποίος συμπεριλαμβάνει κίνδυνο ζήτησης ή προσφοράς ή αμφοτέρων. Τέτοια ανταλλάγματα μπορεί να είναι η παραχώρηση της χρήσης ή της εκμετάλλευσης του έργου για ορισμένη χρονική περίοδο με εγγυημένα έσοδα, η αντιπαροχή γεωργικών ή μεταλλευτικών ή βιομηχανικών προϊόντων ή υπηρεσιών και άλλα.

3. Η αξιολόγηση της μελέτης κατά τη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης του παρόντος άρθρου αφορά μόνο στον έλεγχο της πληρότητας και της συμφωνίας της μελέτης με τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και ιδίως με τον Κανονισμό Μελετών Έργου, διαπιστώνοντας τη συμμόρφωση ή μη της μελέτης με αυτά (πίνακας συμμόρφωσης) χωρίς βαθμολόγηση.

4. Όλες οι μελέτες, τόσο στο στάδιο του διαγωνισμού όσο και στο στάδιο της εκτέλεσης έργων του παρόντος, πρέπει να έχουν εκπονηθεί από μελετητές οι οποίοι διαθέτουν τα νόμιμα προσόντα, κατά τις κείμενες διατάξεις, καθώς και τους όρους των εγγράφων της σύμβασης. Στη διακήρυξη του διαγωνισμού ορίζονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των μελετητικών οικονομικών φορέων βάσει των προβλεπόμενων προς εκπόνηση μελετών του έργου και των χορηγούμενων εγκεκριμένων μελετών. Μεταβολή του προσώπου του μελετητή που γνωστοποιήθηκε στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., απαιτεί την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

Άρθρο 10

Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών

1. Σχετικά με τα ζητήματα και τη διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου εφαρμόζεται το άρθρο 103 ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει.

2. Η πρόοδος της διαγωνιστικής διαδικασίας μετά την υποβολή και τον έλεγχο των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου εκ μέρους των αρμοδίων οργάνων της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ρυθμίζεται από το άρθρο 103 ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει

Άρθρο 11

Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής - Οψιγενείς μεταβολές

Το δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 104 ν. 4412/2016

Άρθρο 12

Κατακύρωση-Σύναψη σύμβασης

Σχετικά με τη διαδικασία κατακύρωσης και σύναψης της σύμβασης εφαρμόζεται το άρθρο 316 ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 12

Ματαίωση της διαδικασίας

Σχετικά με τη ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας εφαρμόζεται το άρθρο 317 ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 14

Όργανα διενέργειας διαγωνισμών

1. Στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων του παρόντος συγκροτείται επιτροπή διαγωνισμού (γνωμοδοτικό όργανο) που γνωμοδοτεί προς το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. (αποφαινόμενο όργανο). Η επιτροπή διαγωνισμού έχει ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) αξιολογεί τις προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής των προσφερόντων ή υποψηφίων, β) ελέγχει την καταλληλότητα των προσφερόντων ή υποψηφίων για τη συμμετοχή τους στη διαδικασία σύναψης σύμβασης, γ) ελέγχει και αξιολογεί τις προσφορές, δ) στο πλαίσιο διαδικασίας με διαπραγμάτευση με ή χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, ανταγωνιστικού διαλόγου ή σύμπραξης καινοτομίας, διαπραγματεύεται με τους προσφέροντες ή υποψηφίους, ε) εισηγείται τον αποκλεισμό των προσφερόντων ή υποψηφίων από τη διαδικασία, την απόρριψη των προσφορών, την κατακύρωση των αποτελεσμάτων, την αποδέσμευση των εγγυήσεων, τη ματαίωση της διαδικασίας, στ) γνωμοδοτεί για κάθε άλλο θέμα που ανακύπτει κατά τη διαδικασία ανάθεσης, ζ) υποχρεούται να συνδράμει την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στη σύνταξη απόψεων επί προδικαστικών προσφυγών που υποβάλλονται κατά το στάδιο της ανάθεσης, εκτός από προσφυγές που στρέφονται κατά της διακήρυξης.

2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η επιτροπή διαγωνισμού εκδίδει γνώμη (συμπεριλαμβανομένης της βαθμολόγησης) μετά από ψηφοφορία επί των επικρατέστερων προτάσεων (π.χ. βαθμολόγησης). Η γνώμη (π.χ. επί της βαθμολόγησης) του οργάνου είναι η πρόταση που συγκεντρώνει την πλειοψηφία των παρόντων. Δεν επιτρέπεται η γνώμη των οργάνων αυτών να προκύπτει από τον μέσο όρο των προτάσεων.

3. Με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. συγκροτείται επιτροπή διαγωνισμού για συγκεκριμένη σύμβαση ή περισσότερες. Τα μέλη των επιτροπών διαγωνισμών είναι, κατά βάση, υπάλληλοι της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αλλά στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων του παρόντος δύναται η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. να ορίζει ως μέλος της επιτροπής διαγωνισμού έναν εξωτερικό εξειδικευμένο επιστήμονα, που διαθέτει τις απαιτούμενες ειδικές γνώσεις για την εκπλήρωση των προβλέψεων της παρ. 1. Οι αποφάσεις συγκρότησης των επιτροπών διαγωνισμού κοινοποιούνται στα μέλη αυτών.

4. Με την απόφαση της παραγράφου 3 εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες, ο αριθμός και οι ιδιότητες των μελών, η λειτουργία των επιτροπών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα σχετικά με τα ανωτέρω.

5. Τα συλλογικά όργανα είναι δυνατόν να συνεδριάζουν και με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 13 του άρθρου 14 του ν. 2690/1999 (Α' 45). Ειδικά στις περιπτώσεις που δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, η αποσφράγιση και μονογραφή των φακέλων γίνεται από το μέλος ή τα μέλη που βρίσκονται στην έδρα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., στην οποία έχουν κατατεθεί οι προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής, κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης.

8. Στις συμβάσεις που διέπονται από τον παρόντα Κανονισμό, στις οποίες ως κριτήριο ανάθεσης χρησιμοποιείται η πλέον συμφέρουσα, από οικονομική άποψη, προσφορά μόνο βάσει τιμής, η επιτροπή διαγωνισμού αποτελείται από τρεις (3) τεχνικούς υπαλλήλους, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, με τους αναπληρωτές τους, που υπηρετούν στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., με εμπειρία, τεχνική εξειδίκευση και ειδικότητες, που προσιδιάζουν στις υπό ανάθεση κατηγορίες έργων ή μελετών αντίστοιχα, οι οποίοι ορίζονται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 3. Στις συμβάσεις που διέπονται από τον παρόντα Κανονισμό, στις οποίες ως κριτήριο ανάθεσης χρησιμοποιείται η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης τιμής - ποιότητας, καθώς και στις περιπτώσεις που η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κρίνει ότι η προς ανάθεση σύμβαση είναι πολύπλοκη και απαιτεί εξειδικευμένη εμπειρία, η επιτροπή διαγωνισμού αποτελείται από πέντε (5) τεχνικούς υπαλλήλους, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, με τους αναπληρωτές τους, που υπηρετούν στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., με εμπειρία, τεχνική εξειδίκευση και ειδικότητες, που προσιδιάζουν στις υπό ανάθεση κατηγορίες έργων ή μελετών αντίστοιχα, οι οποίοι ορίζονται από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 3. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ορίζει τα μέλη της επιτροπής διαγωνισμού, αφού λάβει υπόψη της αιτήματα εξαίρεσης, λόγω κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων στον συγκεκριμένο διαγωνισμό και στην περίπτωση αυτή υποδεικνύονται αντικαταστάτες των εξαιρεθέντων μελών. Άρνηση εκτέλεσης των καθηκόντων των μελών των επιτροπών διαγωνισμών συνιστά πειθαρχικό αδίκημα του υπαλλήλου και διώκεται κατά τις οικείες διατάξεις.

9. Οι επιτροπές διαγωνισμού ολοκληρώνουν το έργο τους εντός των ακόλουθων προθεσμιών:

α) Για διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων έργων:

αα) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής (χαμηλότερη):

i) Η επιτροπή διαγωνισμού, ανεξάρτητα από τον αριθμό των προσφορών, υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και οικονομικών προσφορών.

ii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το σχετικό πρακτικό εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) και ii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή δημόσια αρχή.

αβ) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής:

i) Η επιτροπή διαγωνισμού, εφόσον οι προσφέροντες είναι μέχρι επτά (7), υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών. Αν οι προσφέροντες υπερβαίνουν τους επτά (7), η ως άνω προθεσμία υποβολής του πρακτικού προσαυξάνεται κατά δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες.

ii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών, το πρακτικό ελέγχου οικονομικών προσφορών.

iii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το σχετικό πρακτικό, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i), ii) και iii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή δημόσια αρχή.

β) Για διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών:

βα) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής (χαμηλότερη):

i) Η επιτροπή διαγωνισμού, ανεξάρτητα αριθμού προσφορών, υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και οικονομικών προσφορών.

ii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το σχετικό πρακτικό, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) και ii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή δημόσια αρχή.

ββ) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέση ποιότητας - τιμής:

i) Η επιτροπή διαγωνισμού, εφόσον οι προσφέροντες είναι μέχρι έξι (6), υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός σαράντα (40) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών. Αν οι προσφέροντες υπερβαίνουν τους έξι (6), η ως άνω προθεσμία υποβολής του πρακτικού προσαυξάνεται κατά είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες.

ii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών, το Πρακτικό ελέγχου οικονομικών προσφορών.

iii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το σχετικό πρακτικό, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) έως iii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή δημόσια αρχή.

γ) Για διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων που διενεργούνται με το σύστημα μελέτη - κατασκευή του άρθρου 9 του παρόντος Κανονισμού, ανεξαρτήτως της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης:

γα) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής (χαμηλότερη):

i) Η επιτροπή διαγωνισμού, εφόσον οι προσφέροντες είναι μέχρι οκτώ (8), υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής, μελετών και οικονομικών προσφορών. Εφόσον οι προσφέροντες υπερβαίνουν τους οκτώ (8), η ως άνω προθεσμία υποβολής του πρακτικού προσαυξάνεται κατά δέκα (10) εργάσιμες ημέρες.

ii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το σχετικό πρακτικό, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) και ii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή δημόσια αρχή.

γβ) Με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής:

i) Η επιτροπή διαγωνισμού, εφόσον οι προσφέροντες είναι μέχρι πέντε (5), υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εντός σαράντα (40) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών, το πρακτικό με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής, μελετών και τεχνικών προσφορών. Αν οι προσφέροντες υπερβαίνουν τους πέντε (5), η ως άνω προθεσμία υποβολής του πρακτικού προσαυξάνεται κατά είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες.

ii) Το γνωμοδοτικό όργανο υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία αποσφράγισης των οικονομικών προσφορών, το πρακτικό ελέγχου οικονομικών προσφορών.

iii) Η επιτροπή διαγωνισμού υποβάλλει στο Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. το σχετικό πρακτικό εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης,.

Οι προθεσμίες των στοιχείων i) έως iii) διακόπτονται κατά τον χρόνο που απαιτείται ενέργεια από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή δημόσια αρχή.

10. Οι προθεσμίες της παρ. 9 μπορούν να αναστέλλονται μέχρι και το διπλάσιό τους με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις ή αν υποβληθείσες προσφορές ελέγχονται ως ασυνήθιστα χαμηλές σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 313 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύει.

11. Το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποφαινεται επί των πρακτικών των επιτροπών διαγωνισμών εντός προθεσμίας δέκα (10) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση των σχετικών πρακτικών.

12. Η υπέρβαση των προθεσμιών του παρόντος άρθρου δεν επηρεάζουν τη νομιμότητα της διαδικασίας.

Άρθρο 15

Έννομη προστασία

Για την έννομη προστασία κατά πράξεων που εκδίδονται πριν τη σύναψη της σύμβασης εφαρμόζονται τα άρθρα 360 έως 373 του ν. 4412/2016, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Άρθρο 16

Έγκριση του Κανονισμού - Γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ - Υποχρεωτική εφαρμογή του Κανονισμού – Δημοσίευση του Κανονισμού

1. Ο παρών Κανονισμός εγκρίνεται από το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., έπειτα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της.
2. Ο παρών Κανονισμός τίθεται υπόψη της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.), η οποία εκδίδει σύμφωνη γνώμη επί των διατάξεών του, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022.. Η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. λαμβάνει υποχρεωτικά υπόψη τις παρατηρήσεις της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. κατά την αρχική έγκριση αυτού ή τις τροποποιήσεις του κατά το επόμενο άρθρο του παρόντος Κανονισμού.
3. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται υποχρεωτικά σε όλες τις συμβάσεις έργων και μελετών που διέπονται από αυτόν. Στα έγγραφα της σύμβασης περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο παρών Κανονισμός.
4. Ο παρών Κανονισμός, μετά την έγκρισή του σύμφωνα με την παρ. 1, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

Άρθρο 17

Τροποποίηση του Κανονισμού

Οι διατάξεις του παρόντος μπορούν να τροποποιούνται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., η οποία εκδίδεται έπειτα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της. Σε περίπτωση τροποποίησης του Κανονισμού ζητείται εκ νέου η γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ και οι ενδεχόμενες παρατηρήσεις της λαμβάνονται υπόψη, σύμφωνα με την παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 18

Έναρξη ισχύος του Κανονισμού

Ο παρών Κανονισμός ισχύει τρεις (3) μήνες μετά την έγκρισή του από το Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

Θεσσαλονίκη, Απρίλιος 2024

Η Επιτροπή σύνταξης των Σχεδίων Οδηγιών:

1. Παρθένα Θεοδωρίδου, Πρόεδρος
2. Αλέξανδρος Μεντές, Μέλος - Συντονιστής
3. Δημήτρης Ευαγγελίδης, Μέλος

4. Σεβαστή Τέγου, Μέλος
5. Χριστίνα Πασχαλίδου, Μέλος
6. Δημήτρης Τσιαπράζης, Μέλος - Συντονιστής νομικών θεμάτων
7. Δικηγορικό Σχήμα:
Άννα Ψωμιάδου, Εισηγήτρια
Βασίλης Τσιγαρίδας, Εισηγητής
Νίκος Παπαθανασίου, Εισηγητής